

SLOVENSKI GOŠPODAR.

List ljudstvu v douk in zabavo.

Načaja vsak četrtek in velja s poštino vred in v Mariboru pošiljanjem na dom za celo leto 2 K. pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemško 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Posamezni listi stanejo 10 vin., — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede sijutra, — Načela zaprte reklamacije so poštine proste,

Današnja številka obsega 12 strani.

Tristoletnica ruske vladarske hiše Romanov.

Danes, dne 6. marca, slavi mogočna Rusija 300-letnico, odkar je ruski carski prestol zasedla še sedaj vladajoča rođovina Romanov. Veliki zgodovinski spomeni nam vstajajo pred očmi ob tej 300-letnici. Rusija L. 1613, in Rusija L. 1913, kolika razlika, kolik napredek, ki je najtesneje združen s hišo Romanov!

L. 1584, je umrl Ivan IV. Vasiljevič, ki si je prvi med ruski vladarji dal ime "car". Za ženo je imel blago in plemenito Anastazio iz odlične rođovine Romanov. Po njeni smrti (1560) je postal Ivan IV. car velik razuzdanec in okrutnež, vsled česar mu je dala zgodovina priimek "Grozni". Po njegovi smrti je zasedel ruski prestol njegov sin Feodor I. Ivanovič (1584–1598), ki je bil zelo blagega in pobožnega sreca, kakor njegova rajna mati Anastazija Romanovna. Vladarske posle je izročil popolnoma bratu svoje žene, Borisu Godunovu, ki je zelo spremno in premišljeno vladal rusko državo do smrti carja Feodora. Ko je pa Feodor umrl brez otrok, bi imel postati njegov naslednik mlajši brat Dimitrij, a Boris Godunov je sam hrepelen po carskem preselu. Sele-je letnemu Dimitriju so zločinci nekega dne prezreali vrat, ko se je igral na dvorišču. S tem je izginil stari ruski vladarski rod Rurikovec in nastopila je zelo žalostna doba brezvladja. Zdeto se je, da bo konec Rusije. Carski prestol je zasedel Boris Godunov, ki je pa imel vse polno nasprotnikov in ga je smatralo ljudstvo za morilca postavnega carjeviča Dimitrija.

Ko je Boris videl, da ga vse sovraži, je začel grozno preganjati svoje nasprotnike, zlasti sorodnike rodu Rurikovega, posebno nečaka Anastazije Romanovne, Feodora, katerega je zaprl v samostan kakor tudi njegovo ženo, njih šteto dete, Mihaela, pa je zasužnjal. Skoraj na čudežen način je bil ta otrok večkrat rešen smrtne nevarnosti in je postal pozneje ustanovitelj sedaj vladajoče ruske rođovine Romanov.

Ker je bilo z Borisom vse nezadovoljno, so se kmalu pojavili nemiri v državi. Drug za drugim so se oglašali sleparji, ki so se izdajali za Dimitrija, čes, da ni bil umorjen. Vrhnu tega so napačali rusko državo sovražni sosedje: Poljaki, Švedi in nemški križarji.

V teh žalostnih razmerah je nenašoma buknila na dan zavest ruskega ljudstva, kakor en mož se je ruski narod vzdignil na sveto vojsko zoper sovražnike in jih pognal iz domovine. Leta 1612. je bila Rusija osvobojena tujcev, in ko je bila nevarnost odstranjena, se je začetkom l. 1613. sešla v Moskvi velika narodna skupščina, da bi dala ruski državi novega vladarja. Vsi zbrani poslanci so bili ene misli: ne voliti tujca, ne Poljaka, ne Šveda, ne Nemca. Vseh oči so se obrnile naposled na mlačega Mihaela Feodoroča Romanova, pranečaka, plemenite Anastazije Romanovne, katerega je bil Boris Godunov dal zapreti v samostan.

Tako so Romanovci zavladali na Rusku. Ves ruski narod je z veseljem pozdravil novega vladarja; s hišo Romanovo se začne nova doba v zgodovini ruske države. Dočim so prejšnji vladarji oslobodili Rusijo mongolskega jarma in ustvarili iz razkosanih kneževin enotno državo, so vladarji iz hiše Romanove priveli Rusijo v krog evropske omike in napravili iz nje evropsko velevlast.

Hiša Romanov je dala Rusiji velike in modre vladarje. Že prvi car Mihail (1613–1645), je močno povzdignil Rusijo. V znotranjosti je napravil mir in red, s Poljaki in Švedi je sklenil mir, v Aziji je pa razširil rusko oblast čez Sibirijo celo do Kamčatkice. Anglija, Francoska in Turčija so se potegovala za njegovo prijateljstvo, a on si je znal oliraniti proste roke. Njegov sin in naslednik car Aleksij Mihajlovič (1645–1676) se je začel maščevati nad Poljsko, ki je poprej veliko hudega storila na Rusku in večkrat pretila ruski državi s poginom. Najznamenitejši vladar iz rođovine Romanov je pa brezvomno car Peter Veliki (1689–1725), ki je celo prenovil rusko državo.

Leta 1730. pa je hiša Romanov v moškem kolenu izumrla s carjem Petrom II. Aleksijevičem, kakor 10 let pozneje habsburška rođovina s cesarjem Karolom VI. Hči Petra Velikega, carica Elizabeta, je sklenila ozko prijateljstvo z avstrijsko cesarico Marijo Terezijo.

z pošiljanjem na dom za celo leto 2 K. pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemško 5 K, za druge izvenavstrijske 6 K. Naročnina se pošila na: Upravnštvo, "Slovenskega Gospodarja" v Mariboru, — List se dopošilja do odpovedi. — Udjde "Kakšek", Ekonomsni listi stanejo 10 vin., — Uredništvo: Koroska cesta štev. 5, — Ekokopisi se ne vračajo, — Upravnštvo: Koroska cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede sijutra, — Načela zaprte reklamacije so poštine proste,

zijo in ruski vojščaki so se večkrat borili za cesarico Marijo Terezijo in ji pomagali braniti prestol. Elizabeta ni imela otrok, zato je za svojega naslednika določila Petra Teodoroviča, sina svoje sestre Ane, vojvodinje Holstein-Gottoprške. Na Rusku torej vladala dandanes hiša Romanov le po ženskem kolenu kakor pri nas habsburška.

Vladarji iz te hiše so gojili zmiraj prijateljske razmere do naše države, za časa Napoleonovih vojsk in l. 1848. so se naše in ruske čete skupno bojevale. Ako se je novejši čas nekoliko skalilo razmerje med Avstrijo in Rusijo, je tega kriva pruska politika, ki hoče pač pridobiti rusko prijateljstvo za sebe, nas pa osovražiti z Rusijo; krivo je dalje tega slepo in naravnost zagrizeno sovraštvo naših vodilnih krogov do Slovanov. Habsburški hiši je hiša Romanov že večkrat v resnih trenutkih pritekl na pomoč, nasprotnega povračila Rusija doslej ni zahtevala od naše države. Značilno v vladarski hiši Romanov je, da vsi znateni vladarji zasleđujejo več ali manj enake politične cilje in tako upamo, da bo tudi navzlic vsem spletkam trajalo naprej dobro razmerje med hišo Romanov in hišo Habsburžanov v blagor in procvit obej sosednjih držav. Geslo hiši Romanov je: Imperium et equitas (oblast in pravica); nad dunajskim cesarskim gradom pa se bliščijo besede: Iustitia fundamentum regnum (pravica je temelj kraljestev). Pravica bodi podlaga dobremu sosedstvu Avstrije in Rusije, pravica podlaga slobode njunih narodov.

Konec vojske?

Turčija se nahaja v temnem položaju. Armatra je razcepjena zaradi umora vojnega ministra Nazzim-paše v dva tabora, je slabo preskrbljena z živzem in orožjem, vojaštvu ne zaupa častnikom, ti ne vojakom; v Carigradu med ljudstvom gospodari glađ, nezadovoljnost in zarote, vrla je brez denarja, sultani pa brez vsakega upriva; nasproti jih stoji bolgarska armada, navdušena in samozavestna vsled došanjih zmag, poveljniki vživajo zaupanje in občudovanje vojaštva, vojaštvu najde pri voditeljih ljubezen in očetovsko skrb, vse skupaj vodi visoki cilj, da osvobodijo svoje brate izpod tujege jarma in povečajo svojo domovino. Kaj čuda potem, da so tudi sedaj na krmilu stojeci mladoturški krogi začeli misliti na mir. Za Odrin so uprizorili vstajo, toda Odrin se bo moral odstopiti in še mnogo več zemlje, kakor je bilo pred nadaljevanjem vojske določeno. Mladoturška vstaja je torej Turčijo le oškodovala in zato se je batiti znotraj, ki bo pometla z mlačoturki. Zarote se snujejo.

V Londonu se posvetovanja poslanikov velesilne nadaljujejo. Sedaj bi moral priti na dnevni red za posvetovanje predmet o mejah Albanije. Toda najbolj prizadeti državi, Rusija in Avstrija, se še nista v vseh podrobnosti sporazumi. Pogajanja med Rusijo in Avstrijo se vršijo naravnost med Dunajem in Petrogradom in ne preko Londona. Razmere so v sečanjem trenotku tako prijazne, da se vsak dan z večjo sigurnostjo zatrjuje, da se bo kmalu na obeh straneh začela demobilizacija (odpoklicanje vojakov) z rusko-avstrijske meje. Tudi ruski listi že pišejo, da se pri skader Albaniji, kar bi pomenjalo za Črnogorce huš udarec.

Z bojišča ni posebnih poročil.

Rezervisti gredo domov.

Precej časa se je menilo, da bo ostalo pismo našega vladarja na ruskega carja brez vpliva. Toda temu ni tako. Uspehi se dolgo niso videli, ker je trebalo poprej razvozljati in urediti stotero niti, ki so jih skozi 50 let naredile v zvezi med Petrogradom in Dunajem deloma hudo deloma neveč roke. Sedaj pa je vendar videti, da je pismo našega sivega vladarja dobro učinkovalo in da postaja razmerje naše vlade do Rusije z vsakim dnevom prijaznejše. Vsa napetost med nami in Rusi je izvirala iz tega, da smo se ž njo kosali za upliv na Balkanu. O tem se bomo sedaj z Rusi prijateljsko dogovorili, jasno začrtali krog našega in ruskega upliva na Balkanu, se sporazumeli zaradi mej Albanije, in potem bo popolno soglasje med Avstrijo in Rusijo. Pogovori med Dunajem in Petrogradom se razvijajo tako ugodno, da se že z vso gotovostjo trdi, da bo vojaštvu kmalu odpoklicano z rusko-avstrijske meje!

Avstrija in Rusija bosta te dni objavili oglas, da so odnosi med njima izborni in bosta istočasno za-

čeli odpoklicevati svoje obmejno vojaštvu, in sicer se to zgoditi bržkone danes, dne 6. marca, ko slavi ruski car 300-letnico, odkar je rodbina Romanov zasedla ruski prestol. Vse priprave so že storjene. Vojaštvu ne bo več zmrzvalo v Galiciji, rezervisti se vrnejo domov.

V znak, da se je sklenilo prijateljstvo med nami in Rusi, bo baje kmalu prišel eden izmed ruskih velikih knezov k našemu cesarju na obisk.

Nova oboroževanja.

Cetudi ne bo svetovne vojske, vendar eno posledico bodo imeli sedanje razmere, da se bodo začele države še bolj oboroževati. Iz Rusije prihaja glas, da je ruska vrla že sklenila, da se zviša armada za 3 armadne kore, torej za 100.000 mož, tako, da bo razpolagal Rusija z 41 armadnimi kori. Francija, ki je imela dosegaj že 2letno vojaško službo, bo vpletala zopet triletno, da na ta način zviša število vojašta že v miru na 1 milijon. Tudi iz Nemčije poročajo, da se bo tam število vojaštva zvišalo, in da upajo že o Binkoštih od državnega zbora dobiti v to dovoljenje. Nemški vladni krogi upravičujejo to nakano s tem, da slikajo nevaren položaj, v katerem se je nahajala Nemčija v zadnjih mesecih. Ako bi Rusija, kakor se je bilo batiti, napadla Avstrijo, bi ji moral priškociti po določilih trozvezne pogodbe Nemčija na pomoc. Znano pa je, da sta Francija in Anglija čakali na ta trenotek, da Francija napade Nemčijo na suhem in Anglija na morju. Za to nevarnost je vedela Nemčija prav dobro in zato delata z vsemi močmi, da je Avstrija popuščala nasproti Srbom in da se je ustvarilo bolj prijateljsko razmerje med Avstrijo in Rusijo. Tudi Angliji se je začela Nemčija približevati, le nasproti Franciji se je držala neprenehoma krajno. Kjer se vse oborožuje, tam tudi jaz ne morem zaostajati, si je mislila Avstrija in zato slišimo, da tudi naša skupna avstro-ogrška vrla misli že na povečanje svoje vojaške moči. Namerava se baje število vojaških novincev zvišati na leto za 25.000–30.000. Novi vojaki pa stanejo nove denarje in zato vse s strahom gleda v bodočnost, ki bo zahtevala zopet ogromne žrtve za nove bajonetne in topove.

Turki prosijo za mir.

Jasno se sedaj vidi, da se mlačoturkom ni šlo za čast in slavo turške domovine, ko so vzdignili v Carigradu punt, ampak samo za to, da pridejo njihovi pristaši do jasli, iz katerih bočo zobali — ne oves, ampak zlato. Priporoveduje se, da so se nekateri mlačoturki, ki so bili prej pri vladnih poslih, močno obogatili. Sedaj tudi mlačoturška vrla prosi za mir, in sicer ponižno ter pod bolj trdimi okolnostmi kot prejšnja vrla. Prepričana je, da vojske ne more uspešno nadaljevati.

Turška vrla se je namreč te dni obrnila do velevlasti s prošnjo, da posredujejo pri balkanski zvezi za mir ter jim naznana svoje pogoje. Velevlasti so odgovorile, da ti pogoji niso zadostni, in Turčija je morala napovedati druge, še bolj ponižne pogoje. Svojo usodo je položila zaupljivo v roke velevlasti ter jim dala pooblastilo, da pridobi pod katerimi koli pogoji balkanske zaveznike za mir. Turčija je voljna odstopiti Odrin.

Bulgarija bo sedaj z veliko previdnostjo postopala, da jo Turčija ne bo vodila za nos, kakor pri začetku premirju. Prečno bo sklenila premirje ali mir, se bo zasigurala zaradi odstopa Odrina in prihodnje meje med Bolgarijo in Turčijo. Bolgarija želi mejo Midija–Rodosto. Velevlasti pa baje hočoje priloviti samo Midia–Enos, Turki seveda še manj. Balkanski zavezniki zahtevajo tudi vojno odškodnino, kar bo za Turke pomenjalo najbolj kislo jabolko. Velike težave bodo nastale gotovo tudi zaradi Skadra.

V rumunsko-bolgarskem spornem vprašanju še velevlasti niso ničesar ukrenile.

Nova zarota v Carigradu.

Že naprej se je lahko sodilo, da bo nastala proti mlačoturkom velika nevolja, ako ne bodo dosegli na bojnem polju sijajnih zmag. Sijajne zmage in tudi majhni uspehi so izostali, zato pa že dvigajo nasproti svoje glave in ščuvajo sedaj proti mlačoturkom. Carigradska policija mora silno paziti, da se ne širijo oglasi za vstajo proti sedanjemu vrladi. Te dni je zopet zaplenila 5000 izvodov oglasa, v katerem se je pozivalo ljudstvo, da s silo odstrani sedanjemu vrladi, ki je obetala novih zmag, a bo morala vsled svoje nezmož-

nosti biti še bolj popustljiva nasproti balkanski zvezi kakor prejšnja. Nadalje je prišla na dan zarota, katero so pripravljali turški princ Sabat Edin, Luci-beg in Sidki-beg. Izdelali so načrt, kako odstraniti sedajo vladu. Naredila bi se vstaja, množica bi šla pred sultanova palačo in zahtevala, da mladoturška vlada odstopi in se postavi pred vojno sodišče. Policia je prijela Sidki-bega, ki je ravno pisal naročilo za bombe. Drugi voditelji zarote so srečno ušli, le nekaj manj pomembnih, v zaroto zapletenih ljudi, se je posrečilo zgrabititi, ki se bodo izročili vojnemu sodišču. V takih razmerah ne more seveda Turčija nič boljšega storiti kot skleniti mir, kajti v Carigradu boj med domačimi strankami, pred dumri Carigrada pa balkanski vojaki, v takem položaju ni upati na kake zmage.

Z bolgarskih bojišč.

Med bolgarskimi in turškimi četami zadnji čas ni prišlo do nobenega boja. Tudi poročila o novi veliki bitki pri Bulairju se niso potrdila. Odrin se obstrejuje le v presledkih. Turki pa na bolgarske krogle le redko odgovarjajo. Pri Čataldči miruje vsako bojevanje. Turške kakor tudi bolgarske čete, počivajo v svojih taboriščih. Bojevanje je splošno onemogočenje, ker je vsa ravnina pri Čataldči izpremenjena v močvirje. Premikanje čet, posebno konjenice in topništva, je onemogočeno. Na Galipolju pa je zaporedoma 2 dni snežilo, tako, da leži tam snega nad meter visoko. Veliki sneženi viharji so zametli pota, da je četam onemogočeno skoro vsako večje premikanje. Sneg je zapadel tudi pri Čataldči in Odrinu. Poročila iz Odrina pravijo, da je vreme tam strašno slabo; sneg je visok do pasu, česar se ne spominjajo tudi najstarejši ljudje, da bi že kedaj tako bilo.

Kaj delajo Grki.

Pri Janini stoe Grki brez uspehov, kakor Črnogorci pred Skadrom in Bolgari pred Odrinom. Po nekaterih krajih Epira so se vršili majhni sponadi, o katerih Grki poročajo, da so za njе končali z zmago. V Atenah se je zbral državni zbor. Opozicija je sklenila, da sedaj ne bo delala vladu nobenih težav, ker je domovina v orožju za svojo čast in velikost.

Narodno gospodarstvo v Grkiji je vkljub vojski izborna. Vlagatelji nosijo pridno denar v hranilnice, obrestna mera se ni zvišala, morska trgovina se je celo povečala. Pri nas v Avstriji, katero vrla modri nemški narod, pa smo glede narodnega gospodarstva na robu prepađa.

Skadru na pomoč.

Srbi Črnogorcem pred Skadrom pridno pomagajo, da bi čim prej dosegli padec skadrske trdnjave. Že dosedaj je pred Skadrom 15.000 mož srbske armade, ki se junaško bore na strani bratov Črnogorcev. Da se pospeši padec Skadra, je srbska vrla, kakor se poroča iz Belgrada, sklenila odpeljati močen oddelek, obstoječ iz 30.000 mož artillerije preko Soluna na pomoč Črnogorcem pred Skaderjem. Srbska armada se vkrca v Solunu na 50 grških parnikov in izkrcata v Draču, Baru in Medovi. — Ruski car Nikolaj je podaril iz svojega črnogorskog vladu 375.000 pudov (mernikov) žita in 1,809.000 pudov moke. Črnogorci so sprejeli carjevo darilo z velikim veseljem.

Obstreljevanje Skadra se nadaljuje, sicer se pa vrše le manjši sponadi s turško posaško. Črnogorci in Srbi čakajo, da izgine povođenj, katera je preplayila velik del skadrske okolice, na kar bodo začeli z glavnim naskokom. Listi poročajo, da bo poveljnik srbskih čet pred Skadrom, general Popovič, vpokojen, ker ga dolže, da je on kriv, da je pri zadnjih bojih za utrdbo Brdica imela srbsko-črnogorska armada takoj velikanske izgube. Za poveljnika oblegovalne armade bo imenovan general Pojovič. Del rezervistov III. vrste bo poslalo vojno poveljstvo na 3tedenski dočas, da izvršijo pomladansko setev. — Kralj Nikita je izjavil, da je Črna gora pripravljena končati krvoprelitje, toda le tedaj, če se ji izroči Skader. Četudi druge države sklenejo poprej premirje s Turčijo, Črna gora toliko časa ne bo odložila orožja, dokler ne dobi Skadra. Za Skader se Črni gori ne zdi nobena žrtve prevelika. — Črnogorski odposlanec v Londonu, Popovič, pa je izjavil angleškemu ministru Greyu: Skader je bil cilj črnogorsko-turške vojske. Posest te trdnjave je naravnost življenskega vprašanja za Črno goro. Črna gora že 200 let preliva svojo kri za Skader in je vedenno dokazala junaštvo in sposobnost za življienje. Če pa je že usojeno, da mora umreti, bo tudi ta udarec junaško prenesla.

Tuji v Odrinu.

Iz Carigrada se poroča, da prebiva v obleganem Odrinu močna avstrijska naselbina. Med vsemi drugimi naselbinami šteje avstrijska največ glav. V tej naselbini je skupno do 25 družin, ki štejejo kaških 100 oseb, katere so vsi avstro-bgrski podaniki. K temu se še pristeva 91 družin s 350—400 osebami, ki so pod varstvom Avstrije. Nemških podanikov je okrog 30; vsi so večinoma trgovci in inženieri. Francoska naselbina šteje 40—50 glav ter pripada večinoma duhovniškemu stanu in izvršujejo v Odrinu učiteljski poklic. Italijanov je v Odrinu zelo malo. Rusov je 20, Angležev pa samo 5. Šukri-paša je naznačil v Carigrad, da so tuji zdravi.

Imeniten obed v Odrinu.

Za časa premirja se je med bolgarskimi in turškimi čestnikami pred Čataldčo pripovedovalo to-le: Nekega dne med premirjem je odrinski poveljnik Šukri-paša vele ustaviti carigradski vrlak, v katerem se je med drugim vozil tudi 1 bolgarski zborni poveljnik in

več čestnikov. Seveda so bili dokaj nemilo presenečeni, ko se je vrlak na odrinski postaji ustavljal. Toda adjutant Šukri-paše jih je pomiril in ljubezljivo prosil, da bi šli na obed k Šukri-paši. Povabila ni bilo mogoče odbiti. Obed je bil sijajan; mize so se upogibale pod bogatimi jedmi in pijačami. Sredi mize pa je bil nasut cel kup lepe bele soli — glasna priča proti vestem, da v Odrinu primanjkuje soli. Po obilnem in veseljem obedu je rekel Šukri-paša bolgarskim gostom, da naj le povedo svojemu generalnemu štabu vse, kar so videli v Odrinu. „Prav rad“, odgovoril je bolgarski general; samo to bi rad vedel, ali je bila ta lepa sol nabранa po celem Odrinu ali pa le v enem delu mesta?“ Pravijo, da se je tej hudomušno najbolj smejal Šukri-paša sam.

Naši rezervisti ob meji.

V goriškem „Novem Casu“ beremo toli zanimivo pismo slovenskega rezervista iz Teodo pri Kotoru: Spimo v leseni barakah, ki so 16 metrov dolge in 4 metre široke. V vsaki baraki nas je po 50 mož. Lahko si mislite, kako življenje je notri v takem prostoru. Zvezcer je velika rabuka za postelje in plahte. Ta je moja — ta ni moja — tu so uši, ali bom jaz tukaj spal, kjer so uši? Nastane navadno tak neznenoten prahl, kakor v skedenju, ko mlatijo snetljiv ječmen. Ko zatrobi k počitku, začnejo se silno dolge ure za vse in dolgo časa mine, predno zaspiti vseh 50 mož. Eden kašla, drugi kadi pipi, da se kadi po vsej baraki, eden preklinja Srbe, Črnogorce in Turke, ki so krivi, da moramo biti tukaj, drugi pa prav iskreno moli, da Bog obvaruje doma ženo in otroke. Se v sanjah se pogovarjajo s svojimi domačimi, ki so jih morali zapustiti. Še to naj vam povem. Ko vstanemo zjutraj, najdemo navadno vsi svoje čevlje opljuvane, ker vsi smo prehljeni in močno kašljamo in pljujemo kar na sredno barake. O „dobrotah“ naše menaže nini omeniti treba, kako slabia je. Posebno hudo pa nam je bilo v noči od 13. do 14. februarja. Burja je razsajala tako, da se je bilo batiti, da prevrne našo barako. Naša je bila sicer tako močna, da je vzdržala in kljubovala burji, a sosednja baraka se je okrog 4. ure zjutraj prevrnila. Vsi preplašeni smo vstali in hodili okoli kakor neumni, vendar se ni nič posebnega zgodiло. Okrog 10. ure prevrne vihar še eno barako, kjer so ležali bolniki. Tako je žalostno tukaj, kjer čakamo, sami ne vemo kaj.

Nemški čestniki v turški armadi.

Večinoma vsi Nemci, z malimi izjemami, so bili že od začetka vojske na strani Turkov in so ž njimi vred računali na zmage turškega orožja. Nemci pa so Turkom tudi dejanski pomagali. Znano je, da je v turški armadi mrzolelo nemških oficirjev. Nemci so se sploh obnašali v tej vojski skrajno grdo. Značilen je dogodek, o katerem je pripovedoval bolgarski oficir, ranjen v bitki pri Lüle-Burgasu. V bolgarskem vozlu za ranjence je zaslišal v sosednjem vozlu vzdihovati ranjenega „turškega“ oficirja: „Mein Gott, mein Gott!“ Obrne se proti njemu in ga pozdravi tudi nemški: „Servus Kamerad!“ Nemec se okrene ter vpraša: „Ali si ti tudi tukaj?“ — „Seveda“, mu veselo odgovori Bolgar. — „Kako pa vendar prideš sem?“ ga vpraša Nemec, ki zagleda njegovo bolgarsko uniformo. — „Iz enostavnega vzroka, ker sem spadam“, se je glasil odgovor. Tedaj se je še-le Nemcu posvetilo v glavi, da ima opraviti z bolgarskim čestnikom. Reče mu zato: „Poslušajte, Vi lahko govorite z Vašimi ljudmi, povejte jim, da sem jaz nemški oficir, naj mi dajo drug voz, naj lepše natrnavajo z menoj!“ Nemška nesramnost ne pozna mej. Bolgar ga je zato tudi zavrnil: „Prijatelji, če želite avtomobil in električno razsvetljavo, zakaj niste ostali v Berolinu, zakaj ste prišli sem, kdo Vas je klical? Tudi jaz se moram zadowoliti z vozom, katerega vlečejo bivoli. Če Vam ni prav, dobite lahko kroglo!“

Kako se Albanec maščuje.

Albanski vodja Bekir-beg, ki biva zdaj okoli Janine, je pred 3 leti umoril grškega škofo v Hribici. Grki so zdaj, da se maščujejo, vso njegovo rodbino spekli v neki peči. Bekir-beg je nato dne 11. februarja t. l. prosil janinskega poveljnika, naj mu da na razpolago nekaj albanskih prostovoljev iz Janine, da Grke iznenadi. In res je Bekir-beg neki grški polk pri Losani ponoči napadel in ga tako potolkel, da je bilo okoli 1000 mrtvih.

Politični ogled.

Državni zbor se smide danes v četrtek, dne 6. t. m. Na dnevnu rednico še ni davčni načrt, ampak prvo čitanje krošnjarskega zakona in zakona o zapiranju trgovin. Ker bo sedanje davčni načrt vendarle v prvi vrsti začel premožne ljudi, zato se strahovito upirajo poslanci premožnejših slojev, da bi načrt postal kmalu zakon. Davčni odsek vsed tega še ni izgotovil posvetovanja. Na zvit način podpirajo kapitalistične poslance socialni demokratje. Saj vemo, da obstojajo med kapitalisti in voditelji socialnih demokratov tajne zveze, zato tudi socialni demokratje ne bodo nikdar kapitalistom izključili oči. Posebno se upirajo vsi kapitalisti in njihovi odkriti in prikriti prijatelji določili, da oblasti smejo vpogledati tudi v trgovske knjige, ako sumijo, da se dohodki niso resnično pripoznali. Finančni uradniki namreč trdijo, da so bogataši veliko začajevali in jih niso mogli za-

slediti. Ubogemu se itak vidi v žepu vsak krajcar, bogatašu pa se mora pogledati v knjige in blagajne. Sploh pa je opažati, da so postali kapitalisti mnogo drznejši, odkar so pri zadnjih volitvah avstrijski narodi toliko liberalcev in socijev poslali v državni zbor. V proračunske pododsecu za mornariške dobrejave Ijuto napadajo kapitalistični poslanci mornariško upravo, ker je naročila za zgradbo lajdi potrebne stvari v inozemstvu, ker so ji ondotone tvrdke stavile za milijone cenejše ponudbe kot naše domače.

Deželni zbori ne bodo zborovali pred jesenjo, ako se vladni posreči, da se bo začel državni zbor resno baviti z davčnimi predlogi, kakor hitro pridejo predlogi iz finančnega odseka. Potem bo vrla pustila zbornico o davčnih predlogih tako dolgo zborovati, da postanejo postava. Nato bi bil 1 mesec določen za delegacije, in potem se snide zopet zbornica. Deželni zbori bi na ta način prišli še-le jeseni do delovanja. Kajpada je sedanje politični položaj tako nesigure, da se lahko razmere takoj izpremene in s tem tudi vladni načrti za delovanje zakonodajnih zaščitov. Štajerski deželni zbor, kakor pravijo, ne bo razpuščen, ker krščanski socialci in nasprotniki Einšperjeve mladonemške stranke baje tegu ne želijo. Toda treba se bo ozirati tudi na slovenske želje glede razpusta in zato je usoda štajerskega deželnega zobra se vedno negotova.

Hrvaško vprašanje. V zadnjem skupnem ministrskem svetu so zastopniki avstrijske-vlaže zahtevali odločno, da se komisariat na Hrvaškem z ozirom na boljše odnose, ki jih želi Avstrija zlasti s Šrbijo, odpravi. Lukač pa je temu hudo nasprotoval in dejal, da je to notranje vprašanje Ogrske. Izjavil je, da Čuvaj takoj dolgo ne bo odpoklican, dokler ne bodo počana jamstva, da saborska večina ne bo prelomila slaboznane nagodbe z Ogrsko. Pač pa se bodo odpravile izjemne odredbe iz Čuvajevoga časa in bo Čuvaj sam ta odlok podpisal, na kar se bo zopet vrnil na daljši dopust. Dobro obveščeni krog pa pravijo, da se Čuvaj iz tega dopusta ne bo več vrnil na svoje mesto. Ogrska vrla bo potem, ko se zunanjji položaj izboljša, hrvatskim strankam, ko bodo dale jamstvo za delazmožnost sabora, povedala, katere njihovih zahtev bo izpolnila.

Na Ogrskem je radi krivične volilne preosnove, ki jo hoče liberalna večina uveljaviti, vse razburjeno. Že začnji smo v uvođnem članku označili prekucijske in protivlažarske namene, ki jih hočejo ogrski liberalni veliki doseči s to volilno preosnovno. Te dni se začne v ogrskem državnem zboru razprava o volilnem predlogu. Da nastopijo proti krivicam, ki jih hoče madžarska ohola državoborska večina prizadati širšim, posebno delavskim ljudskim slojem, je sklenila ogrska socialna demokracija, u-prioriteto te dni v Budimpešti in drugih 43. ogrskih mestih kot najkrepkejši odgovor proti krivični volilni preosnovi splošni štrajk delavstva. Vodstvo socialne demokracije razglaša, da bo trajal štrajk 14 dni. Po tovarnah in delavnicah bo počivalo vse-delno. Štrajkujoče delavstvo bo priredilo v Budimpešti in po drugih mestih velike poulične obhode. Voditelji izjavljajo, da bo delavstvo v svojih vrstah samo vzdrževalo red. Vkljub temu je ogrska vrla pripravila samo v Budimpešti 10.000 vojakov in več tisoč orožnjakov ter policajev, ki bodo skrbeli, da ne pride na ulicah do kakih izgredov. Vlada je izdala razglas, da če se prijetijo izgredi, se bo dalo s trobeno signal, na kar bo vojaštvo takoj z orožjem nastopilo. Ko izbruhne štrajk, se preneha s poukom v vseh mestnih šolah, kjer se bo nastanilo vojaštvo. Voditeljem socialne demokracije je budimpeštanski načeljan izjavil, da za časa štrajka ne dovoli nobenih shodov, ne obhodov po ulicah. Vsečak je pričakovati, da pride do nemirov. Vladna večina bo volilno preosnovno gotovo le s težavo spravila do postave, ker dan za dnevom celo člani večine nastopajo proti in pristopajo v napsotni tabor.

Bosna in Hercegovina je že začela okušati močnosti avstro-ogrskih vladnih oseb, ki jih hočejo po magati iz vseh njenih zadreg z blaženo nemšino. Skupni avstro-ogrski finančni minister Bilinski zastopa namreč mnenje, da mora na bosanskih železnicah biti v uradih nemščina uradni jezik. Nihče ne razume nemški, daže, dačar je nemško ozemlje, nemščina in kitajščina sta Bošnjaku in Hercegovcu enako tuja, toda nemščina mora biti, tako hočejo in želijo v skupnem finančnem ministrstvu na Dunaju, in jezikovne razmere se morajo po tem uradu ravnat, ne pa narobe po resničnih razmerah v Bosni in Hercegovini. Toča bosanski sabor se noče ravnat po zuljih dunajskih nemških uradnikov in vstraja na tem, da se rabi tudi v železniških uradnih hrvaških jezikih. Albanci pripoznavamo pravico, da se poslužujejo albanskega jezika v uradu in šoli, kakor hitro bo Albanija ustvarjena, a svojim narodom usiljujemo nemščino.

Albanski zaupniki so zborovali v Trstu ter se navduševali za novo Alapnijo, katere še ni niti na zemljevidu niti v resnici. Ker se za njeni ustvaritev najbolj trudita Avstrija in Italija, zato se jima je tudi izrekla prisrčna zahvala. Avstrijska vrla bi naj rajši v to stavila svoj ponos, da bi vsi njeni narodi bili srečni in zadovoljni in da bi se jih v narodnem oziru ne tlačilo in preganjalo. Na zborovanju so se razpečavale razgleđnice našega zunanjega ministra grofa Berhtolda in italijanskega San Žuljana. To bo gotovo edina razgleđnica v čast grofa Berhtolda, kajti Avstrija mu gotovo ne bo izdala nobene, ker je v sedanjih resnih časih tako slabo vodil njen politiko in ni nikjer dosegel tega, kar je hotel.

Razne novice.

Godovji prihodnje ga tečna.
 9. nedelja: 6. postna (tih) ; Franciška Rimlj. vdova; Gregor.
 10. pondeljek: 40 mučenikov; Kaj in Aleksander, mučenca.
 11. torek: Heraklij, mučenec; Cozim, mučenec.
 12. sreda: Gregor, I. papež; Teofamez, opat.
 13. četrtek: Rozina, vdova.
 14. petek: Devica Marija 7 žalosti; Matilda, kraljica.
 15. sobota: Longin, mučenec; Klemens Hofbauer, spozna.

Promocija. C. kr. poštni konceptni praktikant Ivan Majerle je bil dne 28. februarja v slavnostni dvorani dunajskega vseučilišča promoviran za doktorja prava. Čestitamo!

Iz učiteljske službe. Na štirirazredni, mešani ljudski šoli, tretji plačilni razred, v Majšpergu, pošta Crnagora pri Ptiju, je oddati službo učiteljice.

Vlč. duhovščini, posebno p. n. gospodom katemetom, se najljudneje naznana, da si je tiskarna sv. Cirila in Metoda za letos oskrbela veliko izbiro spominskih podob za prvo sv. obhajilo. Med temi jih je 10 vrst popolnoma novih, ki se dozdaj niso bile v prometu. Tiskarna ima sestavljene krasne zbirke vzorcev. Vzorec se pošljejo vsakomur, ki jih zahteva. P. n. gospodje katehetje, ki želijo pregledati vzorce, se uljudno prosijo, da to željo po dopisnici javijo tiskarni sv. Cirila, ki jim bo vzorec takoj poštnine prostost poslala na ogled.

* **Prvi mestno-tržki mandat.** Vesela vest prihaja iz Kranjske. Slovenska ljudska stranka si je v torki, dne 4. marca, pri nadomestni volitvi v mestno-tržki skupini Kamnik-Radovljica-Tržič osvojila prvi mandat v mestih in trgih. In sicer s sijajno zmago! Kandidat Slovenske ljudske stranke, dr. Vinko Gregorič, je dobil skupno 362 glasov, liberalni kandidat notar Marinček pa samo 200 glasov. Prvikrat plapola zastava Ljudske stranke zmagovalno z mestnih zidov. V prihodnjih deželnozborskih volitvah na Štajerskem mora tudi naša stranka iti po liberalno zastavo v spodnještajerskih trgih ter jo zamejati z ljudsko zastavo. Korajža velja!

* **"Vedno po resnic!"** nam kliče častitljivi oče Palacki, tako se je skliceval dr. Kukovec v Župelevcu, ko je prisločil Nemcem na pomoč ter pobijal slovensko obštrukcijo. Nasproti slovenski duhovščini si razlagajo naši liberalci Palackijevu načelo drugače, nego nasproti Nemcem, in sicer v smislu: "Vedno uđri po resnic!" „Naročni List“ hujška v začnji številki strastno proti katoliški duhovščini, in sicer da po starem načinu krivo slika duhovniške plače. Laž je, da je pred par leti darovala država duhovnikom 7 milijonov. Darovala sploh ni nič, ampak dovolila, da se iz verskega zaklada dajo duhovnikom starostne dolake, kar znaša 4 milijone kron. To je svota, katero bi prav lahko skupaj složili slovenski liberalni advokatje na Slovenskem Štajerju, čeprav so z dolgovi odprli svoje pisarne. Učitelji imajo boljše plače kot duhovniki. Najlepše pa je, da „Naročni List“ že hujška zarađi 10 milijonov, katere bodo neki duhovni zopet dobili — o čemur seveda duhovnikom ni nič značenja, pač pa našim liberalcem, da lažje hujšajo. Ko so se lani zvišale plače za po večini liberalno uradništvo na 1 milijard, so ti poštenjaki molčali kot grob. Vemo sicer, kam pes taco mol! Na ta podl način hočajo liberalci agitirati za povišanje — učiteljskih plač. Ni prava pot!

* **Učiteljske plače.** Koč se bo pa vzel denar za zvišanje učiteljskih plač? Naša država je silno v dolgehi, denarja ji vedno primanjkuje, od dne do dne prelaga z rame na ramo, kot kak posestnik, ki visi na zadaji niti. Odkd torej denar? Iz novih davkov seveda! Država bo prepustila nekaj svojih dohodkov deželam. Davek na vžigalice, povišan davek na žganje, povišana osebna dohodnina, davek na samec: sami davki, ki bodo najbolj zadeli delavce, kmete, obrtnike, trgovce in uradnike! Pri prav visoki gospodi in velikih bogataših si ne upajo, ker ti ljudje držijo z liberalci. S krvjo ljudstva se bodo zvišale plače liberalnemu učiteljstvu.

* **Nepoštena sredstva.** Da bi si dobila „Sloga“ vsaj nekoliko veljave, priobčuje svoje napade na poslance Kmečke zvezze, na naše liste in sedaj tudi na naše tiskovno društvo pod okolnostmi, kakor da bi izhajali takci dopisi iz vrst mariborske duhovščine. Poslužuje se celo podpis — d —, da bi s tem osumila obče priljubljenega duhovnika kot svojega dopisnika. Ni nam treba zatrjevati, da v Mariboru ni duhovnika, niti z „d“ v svojem imenu, niti brez „d“, ki bi se toliko spozabil, da bi sošeloval pri „Slogi“. Poštne na sredstva to niso!

* **Liberale - strahopetci.** Mi smo že večkrat posebno o liberalnih Sokolih dokazali, da so po zajejje bojaljivi. V tem mnenju nas potrjuje glavno glasilo slovenskih liberalcev, „Slovenski Narod“, ko piše v 49. številki t. l.: „V naši stranki se že od nekdaj opača velika zajaja bojaljivost. Kadar je treba dati spričevalo za stranko, kateri pripadamo, postanemo podobni trepetljivi vejici. Vsak perešček našega prepričanja prične trepetati, da okrog nas vse bengla.“ Kakor na Kranjskem, tako tudi pri nas. Koliko je trgovcev, gostilničarjev, obrtnikov itd., ki prisegajo na liberalno vero, a kadar jim posijo naši pristaši denar, so ponizni kot kužki in se hlinijo našim pristašem. To je hinavstvo! Ko mu nosiš denar, se dela našega ali pa vsaj nepristranskega, ko pa je treba javno pokazati svoje prepričanje, n. pr. ob volitvah, ti je najhujši liberalni zagrizenec.

* **Naša rešitev.** Na poučnem tečaju v Tomaju na Goriskem je govoril dr. Krek o bodočnosti jugo-

slovenskih narodov. Kazal je na žilavost, hrabrost in navdušenost balkanskih narodov, katere je krščanstvo in življenje po njem ohranilo vkljub tolikemu zatiranju, zdrave, močne in srčne, da so premagali svojega nasprotnika in se ohranili v svoji domovini. Jugoslovani živimo ob morju in to morje moramo braniti. Da pa moremo vstrajati v boju zoper našega sovražnika, ki nam hoče vzeti dom in morje, mora biti naš narod zdrav, močan, trezen, delaven, bister in pogumen, to pa je le mogoče na podlagi krščanskih načel. Liberalizem izpodbija krščanska načela, zato je poguben za slovenski narod. — Ko so poslušaleci zapustili zborovalni prostor, je zaklical tomajski nadučitelj: „Mi pa ostanemo kakor smo bili“ — liberalci, to je poguba narodu.

* **Naše bratsko društvo na Koroškem.** Slovenska krščansko-socialna zveza, je imela dne 23. februarja občeni zbor, kateri nam je razkril bogato delo te organizacije med prej takoj zapuščenimi koroškimi brati. Kjer je delo, tam je tudi žetev, in gotovo ne bo tudi koroškim Slovencem izostal uspeh njihovega marljivega delovanja. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal, to je sedaj podlaga za javno življenje na slovenskem Koroškem, odkar je njih politika krenila konjenito s poto, zmedene in nejasne slogaško-liberalne politike, ki je imela le eno načelo: Vlada nam naj pomaga! Iz poročila na občenem zboru S. K. S. Z. posnamemo, da je Zveza priredila lansko leto 2 mladeniška shoda, 7 socialnih tečajev in 7 ženskih shodov; orlovskega odseka je 5; oskrbela je 119krat govorilice svojim društvom. Občeni zbor je sklenil, da bo letos po celem slovenskem Koroškem proslavljal 25letnico smrti prvoboritelja koroških Slovencev, Andreja Einspilera.

* **Zanimanje za Slovence.** V Parizu se je ustavnil te dni poseben klub, ki je prevzel naloge, da širi med francoskim narodom poznavanje Slovencev in njihov pomen v kulturnem razvoju jugoslovanstva. „Groupe d' etudes Franco-Slovenes“, kakor se društvo imenuje, hoče potom predavanj in tudi potom časopisov seznaniti Francoze o razmerah Slovencev, o njihovih narodnih bojih napram vsemenshtvu in tako opozoriti vesoljni svet na kričče krvic, ki se gode Slovencem v narodnem oziru. Na čelu teh prijateljev Slovencev stoji veleinteligenten in socialno visoko stojje mož, namreč g. Julij Tixerant.

* **Kmečki tečaj v Gradeu.** Nemško katolsko Kmečko društvo na Štajerskem priredi letos dne 30. in 31. marca prvikrat poučni tečaj za kmete in kmečke mladeniče. Spodbuda za prirejanje sličnih tečajev je izšla iz slovenskih krogov. Mirno lahko rečemo, da je naše krščansko-socialno delo v organizacijah tako izbornno, da je postalo vzhledno tudi za druge narode in dežele.

* **Zidarski tečaj** za zgradbo uzornih hlevov, svinjakov in kapič se vrši v času od 10. do 18. marca t. l. pri deželnem odboru v Ljubljani. Na tečaj se sprejemajo le kranjski zidarji. Udeležencem da deželni odbor podporo. Kaj pa naš Štajerski deželni odbor. Seveda se nemško-nacionalni gospodje za take reči ne zmenijo:

* **Cena kave** je zopet padla, kakor poročajo z Dunaja. V Hamburgu se je cena na 50 kg znižala za 2 marki. Odjemalcu navadno takih stvari niso deležni, ti zvedo za spremembu cene le takrat, kadar gre na vgor.

* **Bogataši kopičijo miliocene.** Milijonarji, bogati tovarnarji in trgovci, ki so se združili v razne kartele in zanesli svoje milijone v velike hranilnice, banke in delniške družbe, imajo zlate čase, bogato žetev. Med širšimi ljudskimi sloji vladajo pomanjkanje, a bogataši odirajo ljuštvo nemoteno naprej, samo, da se njih milijoni pompožujejo. Te dni so listi zopet objavili izkaze o velikanskih čistih dobičkih raznih bank, kartelov in delniških družb. Tako ima n. pr. „Severonemški Lloyd“ (paroplovna družba) 52 milijonov kron čistega dobička za 1. 1912; češka „Živnostenska banka“ ima 8 milijonov, berolinska trgovska družba 13 milijonov, ogrska židovska družba žitnih trgovcev 18 milij. dobička; avstro-ogrška delniška družba državne železnice deli letos celo 36 K dividende (čistega dobička od 1 delnice) na svoje delničarje, francoski kartel tovarnarjev Šampanjca izkazuje za 1. 1912 23 milijonov kron čistega dobička.

* **Tržno poročilo.** Nemški tovarnarji črnila so sklenili ceno malim stekleničicam, ki so se čožidaj prodajale po 10—20 vin., zvišati za 50%. Mnogi posnemci se povprašujejo, zakaj je v Avstriji železo takoj ūrago. Kratek odgovor: Krivi so tega karteli in židovski bogataši. Domačnom-Avstrijem prodajajo železni karteli železo mnogo dražje kot kam v tujino. Naše avstrijsko železo je na daljem Japonskem mnogo cenejše kot pri nas. 100 kg pločevine, katera stane pri nas v Avstriji 17 K, stane na Japonskem samo 13 K 50 vin. in to s prevoznino in carino vred. Tudi v Nemčiji pošilja kartel avstrijsko železo cenejše kot se prodaja pri nas. Zakaj? Judovski kartelisti hočejo izpodrini v tujini tamsojne železničarje in zaradi tega prodajajo tam železo za tako nizko ceno. Tem dražje je pa se mora plačevati železo v Avstriji, da si s tem bogati tovarnarji zvišajo svoj dobiček. — Cene žitu še vedno polagoma pada. Na dunajskem tržišču dne 1. marca je bila cena boljšim vrstam pšenice in rži trdnih, slabše zrnje pa je izgubilo na ceni 10—20 vin. pri 100 kg, ječmen je izgubil celo 50 vin., koruza pa je pričobilna 10 vin., ovsu pa je padla cena za 10—30 vin. pri 100 kg. — Za sladko seno se je plačevalo pretečeni teden v Gradeu za 100 kg 7 K 60 vin. do 9 kron, za kislo seno 7 K 50 vin. do 8 K 40 vin., za rženo slamo 6 K do 6 K 60 vin., za pšenično slamo 5 K 60 vin. do 6 K 30 vin.

* **„Živela Turčija!“** je gotovo že marsikdo zavpil, ko je po žrebanju turških sreč zaznal, da je njegova številka zadela glavni ali večji dobitek. Dne 1. aprila t. l. je zopet žrebanje turških sreč, pri katerem bodo izzehani nastopi dobitki: Glavni za 400 000 frankov, 1 eden za 30 000 frankov, 2 po 10 000 frankov, 6 po 2 500 frankov, 12 po 2 000 frankov itd. Vsi dobitki so lepi, a najlepši je oni za 400 tisoč frankov, katerega pa prav gotovo ne bo zadel, kdo nima turške srečke. Čitate Janeši oglas „Slov. Straže“ in zagotovite si s takojšnjim naročilom turške srečke igralno pravico že za prihodnjo žrebanje. (Slov. Straže - 350-1).

Balkanska vojska v Mariboru.

Prihodnjo nedeljo 9. marca ob 8. uri zvečer bo v mariborskem Narodnem domu predavanje s skopitčnimi slikami o balkanski vojski. Slovenci, na dan!

Mariborski okraj.

m Maribor. Slovenska delavska organizacija se tudi v našem mestu lepo razvija. V nedeljo, dne 2. marca, je začela poslovati skupina Jugoslovenske strokovne zveze. Govorila sta odpeljane J. S. Z., Vekoslav Zajc, rudar iz Škal, in poslanec dr. Korošec. Izvili smo si odbor ter določili, da bo odbor skupine posloval vsako prvo nedeljo v mesecu popoldne ob 4. uri v prostorih Zadružne zveze. Delavci, hišniki, pomočniki in vsi, ki si z rokami služite svoj kruh, skrbite, da bo mariborska skupina najmočnejša izmed vseh drugih.

m Maribor. Včeraj, dne 5. t. m., je umrl dijak 7. gimnazialskega razreda, Janez Rudiolf, doma iz Orehove vasi pri Mariboru. N. v. m. p.!

m Kamnica. Na nedeljski shod Jugoslovenske strokovne zveze je došlo lepo število poslušalev. Shod je predsedoval g. Čiček. O delavskem vprišanju in potrebi organizacije je govoril Fr. Žebot iz Maribora. Več udeležencev je priglasilo svoj pristop k Jugoslovenski strokovni zvezi.

m Marija Snežna. V soboto, dne 1. marca, smo položili k zadnjemu počitku zemeljske ostanke vrlega hlapca pri kmetu Janezu Perko, po domače Lahič, na Spodnji Velki, Janeza Leopold. Rojen v Šentjakobske fari, je zgodaj izgubil svojo mater in moral iti po svetu kruha služiti. Pri Lahičevih je služil v teku 36 let dvema gospodarjem z vzgledno zvestobo in pridnostjo. Kakor svoje stanovske, tako je tudi zvesto izpolnjeval svoje verske dolžnosti. V gostilni ga ni bilo lahko najti, kakor tudi ne pri ponočevanju. Pač pa je bil zvest obiskovalec službe božje, kjer je svojo dušo krepljal z nebeskimi tolazili. Kakoršno življenje, takšna smrt. Po kratki, pa hudi bolezni, ki jo je prenašal z vspodbudno udanostjo in potrežljivostjo, je izročil, previden s sv. zakramenti za umirajoče, dušo v roke Stvarnika v 61. letu svoje starosti. N. v. m. počival!

m Marija Snežna. Že par mesecev razsaja pri nas med otroci hudi kaselj, podoben oslovnemu. Podvrženi so mu zlasti otroci do 10. in celo 12. leta. Solški pouk pri tem občutno tripi; najbolj v nižjih dveh razredih, ker n. pr. v I. razred nití polovica Šolarjev ne more prihajati. Pravijo, da se ta kašelj ne da odpraviti, dokler pri napadni žrtvi ne izpolni svojih 9 tečnov. Zdi se, kakor bi bilo na tem kaj resnico.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. V župnijski cerkvi Sv. Lovrenca se obhaja od 9.—16. marca t. l. sv. misijon, ob enem proslava 1600-letnici Konstantinovega milanskega razglasa o svobodi katoliške cerkve.

m Loka pri Št. Janžu na Dravskem polju. Angel večnega miru je pihnil luč življenja pridnemu in pobožnemu mladeniču Rudolfu Čerič, polno nad in upanja nastopajočemu posetniku v Loki, po domače iz Grofove hiše. Bil je vzhledajen mladenič, lepega in krščanskega obnašanja. Večna luč naj mu sveti!

m Brezula. V nedeljo, dne 2. marca, smo spremlili na zadnjo pot po daljši bolezni umrlega kmeta Andreja Paumana. Ranjki je bil značajen mož, katerega se je daleč na okrog obče spoštovalo, kar je tudi pokazal slovesen pogreb, katerega se je udeležila velika množica ljudstva. Bodu mu zemljica lahka!

m Sp. Poljskava. Velik živinski sejem. V poledeljek, dne 10. marca, bodo tukaj velik živinski sejem. Naidejati se je, da pride veliko kupcev.

Pragarsko. Zopet se je dogodila grozna železniška nesreča. V četrtek ob 6. uri zvečer so železniški vozovi priklepali Janezu Drev, ki je bil zelo priden mož, zmečkali prsi. Bil je takoj mrtev. Oženjen je bil še le 5 tednov.

m Za dajško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: posojilnica v Gor. Radgoni 40 K; posojilnica v Framu 2¹ K; Ješovin Tomaz v Gor. Radgoni 4 K; Clemente Ant. poštni asistent 2 K; gostje na gostišču Zaf. Šnik-Mustafa, Gor. Pleterje 10 K; Tajek Jakob, c. in kr. cuh. profesor, 10 K; Pod.inski, župnik 5 K; Vozlič Leop. pri

Ptujski okraj.

p Ptuj. Letošnje poštne pridige v proštijski cerkvi so prevzeli gg. prof. Vreže, dr. Hohnjec in dr. Jerovšek. Pridige so zelo dobro obiskane. — Včeraj, dne 5. marca, so imeli tudi protestanti svojo pridigo. Ljubljanski pastor dr. Hegeman je glasno premišljeval o „Carigradu in zatonu polumesca“. Tako vsaj se po mestu razglaša. — „Odbor lavantinskih župnikov“, Sattler, Segula in drugi, zelo skrbijo za svoje sobrate, ker so zadnjo številko „Slog“ poslali menda vsem duhovnikom ptujskega okoliša. Prav dobro, zdaj smo se na lastne oči prepričali, da je ta list res hinnavi in liberalen. Pravi, da je za složno delovanje vseh spodnještajerskih Slovencev, a komaj je to izreklo, že napada naše poslanice, našo stranko in naše liste. Se nekaj. Ker se nekateri poslanci napadajo, da v nemškem jeziku zahtevajo železniške karte, kar pa ni verjetno, bi „Slogo“ opozorili, da začne pred svojim pragom pometati. Na lastna ušesa smo slišali, ne samo enkrat, da njeni očetje: dr. Jurtela, dr. Ploj, Jurca i. dr. zahtevajo karte v nemškem jeziku. Tudi to vemo, da delata dr. Jurtela in dr. Ploj nemške vloge. — Žeeli bi, da bi dr. Sarabon tudi k nam prišel predavat o balkanski vojski. Ljudje se zanimali za dogodek na jugu in bi prišli v obilnem številu poslušati.

p Ptuj. Na naslov c. kr. poštne ravnateljstva v Gradeu. Med pošto Ptuj—Sv. Vid—Sv. Andraž v Leskovcu je upeljana vozna pošta. Ta kraj je izključno slovenski, poštni voz pa ima le samo nemški napis. Obračamo se na c. kr. poštno ravnateljstvo, da takoj ukrene potrebno, da bo imel poštni voz tudi slovenski napis.

p Sv. Vid pri Ptiju. „Slovenskega Gospodarja“ razpečava Anton Kmetec, mostnar pri Sv. Vidu.

p Vurberg. Odvših strani smo zadnji čas čitali poročila, kako neizprosno kosi smrt; pri nas pa je bilo ravno nasprotno. V naši župniji že namreč 4 meseca ni bil nobenega mrlja. Dne 22. svečana pa smo spremljali k večnemu počitku starega veterana Karla Troper iz Vumbaha. N. v. m. p.!

p Vurberg. Prejšnjo nedeljo je imelo naše Bralno društvo svoje mesečno zborovanje. Predsednik je govoril o velikem pomenu društvenih organizacij. Domäči č. g. župnik je govoril o zgodovini Turkov. Mlađenič Janez Rašč je pozival fante k vstrajnemu delu v društvu. Mlađenič Domitar pa je deklamiral pesem. Prihodnjo zborovanje bo v nedeljo, dne 9. marca. G. župnik bo nadaljeval predavanje o zgodovini Turkov.

p Leskovec pri Ptiju. Škrlatica še vedno hudo razsaja. Dosedaj imamo v mesecu februarju 11 mrljev, med njimi 3 solarji. Dne 14. februarja sta bila pokopana 2 učenca brata: Martin in Matevž Mlakar iz Belavšaka. Huda poizkušnja za ubogo mater-vdovo! 4 dni pozneje je umrla učenka Julijana Milošič iz Strmca. Vsled teh slučajev ostane šola še zaprta. — V torek, dne 18. februarja, se je v Ptiju ponesrečil pričlen gospodar iz Male Varnice, Blaž Kranjc. Splašili so se mu konji. Podal se je še sam v ptujsko bolnišnico. Daj Bog, da bi okrevl! — Za predstojnika v Leskovcu je bil pred kratkim izvoljen Jožef Vidovič.

p Pri Sv. Lovrencu v Slovenskih goricah je mirno v Gospodu zaspal dne 3. marca ob 9. uri zjutraj po kratki bolezni v Građaku na svojem rojstnem domu vlč. g. zlatomašnik Fran Repič, umirovljeni župnik tržaško-koperske škofije, star 83 let! Pogreh v sredo ob 9. uri iz Građaka. V miru počivaj!

p Starše pri St. Janžu na Dravskem polju. Smrtni angel plava nad našo Šentjanško župnijo. Umrli nam je v nedeljo nadebudni Janez Ekart v 20. letu svojih mlađih let, in to v mariborski bolnišnici vsled nesrečne operacije slepiča. V četrtek, dne 27. februarja, je bil še precej zdrav, a v ponedeljek, dne 3. marca, je že ležal na mrtvaškem odru, dne 4. marca pa je bilo njegovo truplo prepeljano iz Maribora na Šentjanški mirodvor. Rajni je bil vzgleden mlađenič. Marsikateri je izgubil že njim lep vzgled miroljubnega v krščanskega mlađeniča. Naj mu bo zemljica lahka! — Dne 3. marca smo pokopali Margareto Lončarič, mater in vrlo gospodinjo iz Potočnikove hiše iz Loke. Naj v miru počiva!

p Trgovišče pri Veliki Nedelji. Izjava. Trgovski fantje izjavljamo, da se nismo udeležili plesa dne 25. svečana v dotični vasi. Kakor smo opetovanano slišali, bilo je samo nekaj deklet in fantov iz drugih vasi. — Trgoviški fant.

p Ormož. Na vprašanje, katero stavi cenj. upravljeni v zadnjem „Slovenskem Gospodarju“ zaradi spodnještajerskih bolniških blagajn, se čutim kot pristaš naše stranke dolžnega poročati, da je skoraj večina odbora ormožke okrajne bolniške blagajne, kakor tudi njeni uradniški objekti, prav zvesto slovenski liberalni stranki. Želeti bi bilo, da Kmečka zveza kaj ukrene, da bi prišli tudi pri bolniških blagajnah naši ljudje do besede.

p Središče. Naš župan nam pripravil zadnji čas veliko veselje. Domisljuje si, da je vsegamogoden, da sega njegova oblast dalje ko turškega sultana. V tej svoji domislji se je hotel ob času pogreba vlč. g. Šinka, predsednika Orlov, znositi nad srednješkimi Orli. Poslal je namreč policaja s poveljem nad Orlo, da morajo korakati za solarji, dasi bi korakala požarna bramba in veteranci pred krsto. Orli si seveda tega niso dali dopasti, niti se niso ustrašili policajeve kape. Grdo je za župana, da si na tak nelep način drzne žaliti čut pokojnika, koji njega celo v oporoki ni pozabil. Kako bi Vi, g. župan, zagovarjali svojo zahtevo nasproti pokojniku?! Povejte! Znano je, da naš župan pogostoma strelja kozle. Tudi tokrat

je pogodil prav obilnega, začel na svoja široka pleča in jezno gledal. Kačar ga boste južinali, dober tek!

p Žetale. Politični shod dne 2. marca se ni mogel vršiti, ker je bil g. poslanec Jakob Vrečko zarađen bolezni njegovega očeta zadržan.

p Ormož. V ned. lo, dne 9. marca bo takoj po večernicah v prostorih ormožke posojilnice občni zbor Mlađeničke in dekliške zvezze na dnevnem redu so volitve in predavanje. Mlađenički in dekleti, pride v obilnem številu! Vabljeni so tudi neudje.

Ljutomerski okraj.

1 Sv. Križ na Murskem polju. Dne 24. februarja t. l. je umrla po dolgi in mučni bolezni blaga žena Terezija Kosi iz Logarovec. Kako priljubljena je bila ranjka, je pokazal njen pogreb, ki se je vršil v sredo, dne 26. februarja, ob veliki udeležbi sosedov, znancev in sorodnikov. Svetila ji večna luč!

I V Radencih so bile dne 10. februarja občinske volitve. Dozdaj se je občina dolga leta krepko držala. Bila je močen jez napram prodiranju nemškutarstva in liberalizma. Dosedanjem njen predstojnik g. Divjak je bil mož treznega razsodka in jeklene volje. Nemcem in nemškutarjem je bil trn v peti; že njim se ni dalo barantati in sklepati kompromisov. Sel je svojo pot, ki mu jo je narekovalo njegovo versko in narodno prepričanje. Ob teh volitvah pa se je znašel mož, ki se mu je zdelo vkljub svojemu slogaštvu potrebno, volilice razdrojiti. Vse mogoče bi rad bil tam, svetil se mu je tudi županski stolec. Zato je šel v boj zoper g. Divjaka z vsemi sredstvi. Zmagal je. Pri volitvi župana dne 23. februarja je bil izreban — ne izvoljen — g. Jakob Zemljič županom. Zahvalil se je za zaupanje. Kakšno zaupanje je to zaupanje?! Te zmage mora biti g. Zemljič sram! Delal je z vsem parom, a kuril je, čuje, s „Štajercem“. Za oborniške, zlasti pa za županske volitve, je kar mrugole „Štajerc“ po Rađencih. V vsako hišo je prišel ta ogabna krota. Očital je ta list g. Divjaku, da je „strašen klerikalec in hud Slovenec“. „Klerikalec“ so po naziranju liberalcev in brezvercerjev katoliški ljudje. In zoper strašnega, to je neustrašenega, prepričanega katoličana, zoper hudega, to je zoper odločnega Slovence, ki ne pozna šale, kačar se gre za naročno stvar, je šel v boj g. Zemljič s svojo četo, ki jo tvorijo po večini zagrizeni štajerčanci. Če mu je bil g. Divjak na poti kot značaj, kakor ga opisuje „Štajerc“, kaj moramo potem soditi o njem samem? To, da le liberalci in nemškutar more iti v boj zoper strašnega klerikala in hudega Slovenca! Če bi bil katolič in naroden, moral bi g. Zemljič ravno na ta dopis „Štajerce“ z vso vnemo delati za zopetno izvolitev Divjakovo. „Štajerc“ je pisal o g. Divjaku, „da občinski denar devlje v posojilnico in od tega denarja za-se obresti pobira. Vsako leto ob računu ostane za par stotakov v blagajni, a nikdar še vinjarja obresti ni notri plačal“. Ako ostane denar v blagajni, kakšo pride g. Divjak do tega, da bi plačeval obresti? Če ga je pa dajal v hraničnico, je to lepo spričevalo zanj, da občini ni delal dolgov, ampak ji je celo pridobil premoženje. Tak mož je pa dober župan. Za županovanja Divjakovega rađenski Nemci niso bili v občinskem odboru; zadnje dobe niti volio niso prihajali, ker bi si bili itak skrhali glave ob edinstvu narodnih volilcev. Zdaj pa, ko so zvedeli za razdor, ki ga je povzročil g. Zemljič, so prišli vsi osebno in s pooblastili. Kjer se dva grizeta, tam se tretji lahko smeji. In tako imajo zdaj Nemci dr. Höhna v odboru. G. Zemljič je sam agitiral za-se pri Nemcih. Govori se tudi, da je obetal Nemci svojo postrežljivost, ako mu pomorejo na županski stolec. Tako! Dosedaj so Nemci vsled neupoglivenega značaja Divjakovega mirovali s svojimi zahtevami, odslej pa njihov zastopnik gotovo ne bode hčil samo sedet k odborovim sejam. Sulferajska šola v Rađencih jim je itak močno prisrca. In kdo ve, če ne bodo s to zahtevno prišli na dan? Saj mi je zagotovljeno, naklonjenost novega župana! Da je le s pomočjo „Štajerca“ zlezel na županski stolec, tega sam g. Zemljič ne bo tajil; saj bi sicer štajerčanci imeli svojo stranko in bi volili županom n. pr. žrnovskega Zamuda. To so uspehi onega g. Zemljiča, ki se je tako rađ izigraval kot vzornarodnjaka. Kam dovede človeka častihlepnost! Krotot je se orehovski Bračka, ko je pred leti g. Zemljič sklepal že njim kompromis zaradi okrajnega zastopa; in zdaj ga je gotovo od samega veselja izpel vsaj 1 liter, rekši, da z novim rađenskim županom bo mož delati kompromise. G. Zemljič bo pa pri zaprisežju vsekakor moral položiti roko na „Štajerc“, orehovskega Bračka pa povabiti za pričo. G. Zemljič, gotovo niste premislili čakosežnost svojega postopanja. Ako ste mož, ako hočete tudi za naprej veljati za narodnjaka, če že ne za „klerikalca“, tedaj odložite župansko čast, ker ste na tako čudne viže prišli do nje. Če tega ne storite, moramo Vas imeti za verskega in narodnega nasprotnika ter se bo temu primerno tudi postopalo proti Vam. Tri leta niso cela večnost. Med tem se bodo tisti Rađenčani, ki so vobili vas, najbrž spamečovali ter pri novih volitvah popravili, kar so zdaj zagrešili.

1 Mala Nedelja. Dne 26. februarja nas je malonedelske farane iznenadila vest, da je nagle smrti zaspala soproga priljubljene tukaj uslužbenega orožniškega stražmojstra g. Mihaela Letiča. Žena je bila na porodu in je zapustila svojemu možu čvrsto hčerkico. Bila je previdena s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb je bil v petek, dne 28. februarja, ki je bil tako številno obiskan, da je v naši župniji malo takih. Rajna je bila v 31. letu svoje dobe in omožena 4 leta. Bila je pridna, vzgledna žena in dobra mati. Zapu-

stila je svojemu možu dvoje nepreskrbljenih otrok. — Bodlji ji zemljica lahka!

I Negova. Dva Negovca sta prišla skupaj. Začela sta se pogovarjati, da je letos premalo snega in da bo izbrušnila vojska. Ljudje zelo bolehalo, najbolj pa tisti, katerim jeza škoduje, ali kakor mi pravimo, da jim „žuč prekvuje“. Ti presneti „žuč“! „Štajerc“ je „pre“ tudi „žuč“ prek „vujša“! Pa mi se tistega „žuča“ nič ne bojimo. Mi bomo že skrbeli za to, da bo „Štajerc“ večkrat kaj od Negove pisal, pardon, lajal, Kakor je zadnjokrat. Drugokrat več! Pustite nas pri miru!

I Hrastje—Mut. Veleč. g. Davorin Meško, duh svet. in župnik pri Kapeli je podaril kot prispevki za obč. siromaške potrebu 30 K. Občinski odbor izreka stoter Bog plat!

Slovenjgraški okraj.

I Sv. Duh na Ostrem vrhu. V 7. številki od 13. februarja 1913 „Narodnega Lista“ se zaletava nek dobro znani liberalni dopis v vse, kar je katoliškega. Najprej si je že zopet izposodil naše Katoliško bralno društvo. Kar društvo stori, čutijo gotovo udje najbolj. Tako društvo ne dela s hrupom, popivanjem in zgagami. Versko vzgojo ljudstva prepusti lepo v to poklicanim dušnim pastirjem. O knjigah soditi so po klicani tudi drugi nego ti: Emil Zolovih in sličnih nimamo, ki bi bile menda po tvojem okusu. Ljubljanskemu škofu pa piši, naj ne izdaja več tiste knjižice: „Zeninom in nevestam“ in da naj raje ljudje sprejemajo zaškrament sv. zaščona brez pouka. Pouka ne maraš, pa tukajšnji ženini ipi neveste so boljši kakor ti. Bodlji vesel, ako po tvojem mnenju Katoliško izobralno društvo prinaša malo sađu, pa bo tvoja setev tem bolj rodiла. — Dobri cerkveni slikarji niso tako pogosti kot rokodelci, pa razumi, da je tukajšnji siikar Slovence, rojen pri Sv. Juriju v Slov. gor, kar ti mora biti znano. Ako bi bil župnik takega slikarja, kakor bi ga priporočil „Slovenski Gospodar“, najel, bila bi zamera pri tebi še večja. Morda bi ti prijalo, da bi stala na mestu naše župnijske cerkve Krčma. Župnik ti ni dolžen odgovor in se tudi ne čudi, da si z njegovim delovanjem nezaželen, saj ti tudi misjonarji l. 1909 niso bili po volji. Sodil pa bo tebe in mene ter naše dobro ljudstvo Najviši. H koncu: Ni moja navada, „bogaboječih“ mojih ovčic po časniki učiti. Pregovor pravi: Ni ščeneta, ki bi tudi najlepšega postopja ne onesnažilo, pa poslopje se zato ne podere. Ne zabavljam, temveč naredi sam vsako reč boljše! — Jak, Rožman, župnik.

I Zavodnje. Naš Cenc je bil pohvaljen v „Nar. Listu“, ker je za poskodovan ta list zahteval 10 K odškodnine. Pa to pohvalo zaslužita učitelj Smolnikar in Šoštanjski Volk, ki sta ga k temu napeljala, da se je radi lista doma hudoval, kar je pa potem obžaloval. Volk, ne hodite nam sem gor zgago delat, imamo že dovolj Smolnikarja. Upamo pa, da bo zapestjani brat kmalu spoznal svoje prijatelje in jim pokazal hrbel, da ne bo delal žalosti naši pošteni krščanski rodbini. Mene pa ne zamenjujte z mojim bratom. — Valentijn Kayšak.

I Ribnica na Pečorju. Kmet podružnica priredu na cvetno nedeljo, t. j. dne 16. marca 1913 ob pol 3. uri popoldne v gostilni prostorih g. A. Pernata v Št. Lovrencu nad Mariborom ponučno predavanje. Govoril bo potovniki učitelj g. Fr. Gorican. Vsi ki Vam je mogoč podrobnosti napredki, ste uljudno vabljeni, da pridete.

Konjiški okraj.

I Konjice. V torek, dne 4. t. m. dopoldne, so začeli goreti svinjski hlevi pri hiši c. kr. finančnih stražnikov. Ogenj se je baje zanetil vsled žarečih ogljiev, katere je nekdo po neprevidnosti vrgel med pečoljem v neko slamo.

I Cadram. Neko negodno revče je stopilo na trn in je izkričalo svoje bolečine v „Štajercu“. Trn mu je potegnil iz pete „Slovenski Gospodar“, ki je dne 20. februarja t. l. prijavil neki dopis iz Oplotnice. S tem dopisom v „Slovenskem Gospodarju“ je podpisani prav tako v zvezi, kakor z njegovo sirotko v „Štajercu“. Uredništvo „Slovenskega Gospodarja“ naj to potrdi. Potrjujemo, da g. Jelšnik ni pisal dopisa iz Oplotnice v „Slovenskega Gospodarja“ dne 20. februarja t. l. Uredništvo. Gnoj iz svoje rame je revče brizgnilo po meni. Ker imam kot flosar — kakor me tudi imenuješ — navado, da se umivam, ti povem, da se me tvoja briznjava ne prime. Umij le sebe, ker si umazan od svojih nog do temena. — Vzgleden dušni pastir.

I Žreče. Pri zadnjem sestanku Mlađeničke zvezze je razven g. Škofiča govoril Hribenik Fortunat o delovnem življenu mlađeniča. Pač hvalevredno bi bilo, ako bi bil pri Zvezi vsak mlađenič. Kdor še to ne bi, naj pristopi! — Dninar Mejovšček Janez, star 65 let, si je nakupil tukaj motiko in živeža, potem pa je nedaleč od trgovine menda vsled slabosti padel in tam umrl.

I Konjice. Občni zbor bralnega društva in Slov. Straže se vrši na cvetno nedeljo popoldne po večernicah z navadnim vsporedom. — Občni zbor političnega društva pa na Jožefovo. Poročat prideta gg. poslanca dr. Korošec in Novak.

Celjski okraj.

žali svoj čas liberalci o kmetu, in nismo še pozabili tistega liberalnega „Slovenskega Naroda“, ki je pisal o slovenskih štajerskih kmetih, da smo nestalni in polkvarjeni ljudje. Kmetje smo bili še pred kratkim liberalcem, posebno njih voditeljem, to, kar je Turkom „gaur“. Zato smo se pa kmetje ob raznih prilikah bridko maščevali nad svojimi zaničevalci; spomnim samo na zadnje državnozborške volitve, ko so bili liberalci teheni od nas prav po notah. Vse to pa so liberalci zadnji čas dali lepo v žep in se ponizno približali kmetu, kakor stopa sklesani grešnik proti spovednici. Prijedajo razne shodiče, na katerih pripevajo s solzami v očeh, kako že od nekdaj ljubijo kmeta, da pa kmet ne ume te „ljubezni“, ker je zaljubljen v tiste črne „farje“, ki ga ob nedeljah farbajo raz lece. So pa ti gospodje tudi opreznii. Da bi vjeli kmeta, mu opisujejo dogodek iz balkanske vojske, razpravlja o kmečkem gospodarstvu, o krivicah, ki se gode ubogemu kmetu itd. Seveda so vse to posneli iz naših listov. Vkljub vsej svoji opreznosti pa liberalci po teh shodičih streljajo kozle, da je veselje. Kdo se ne smeje, ko čita v „Narodnem Listu“, da se je na liberalnem političnem shodu predlagala resolucija za prekruto postopanje davne oblasti pri predpisovanju osebno-dohodninskega davka kmetom, ko je vendar vsakemu šolarčku znano, da so ravno liberalci zaupniki (poročevalci) davne oblasti. Še bolj smešno pa je, da liberalni voditelji na svojih shodičih izražajo ogorčenje nad krivicami, ki se gode našemu narodu od strani Nemcev. Kdor je bral knjižico, ki jo je pred kratkim zmazal celjski dr. Kukovec, se je na lastne oči prepričal, kako isti dr. Kukovec previdno zagovarja turško gospodarstvo štajerskega deželnega odbora in brani z vnemo naše narodne in gospodarske sovražnike Nemcev, obenem pa udriha po možu Slovencu, ker nam je razkril ta mož neštevilne krivice, ki se gode štajerskim Slovencem od strani nemškega deželnega odbora v Graču. Značilno za dr. Kukovca je tudi to, da v svoji germanofilski knjižici neopravičeno oponaša našim vinogradnikom brezobrestno posojilo, ki so ga svoj čas v pičli meri dobivali od deželnega odbora, češ, da Gornje- in Srednještajerci niso bili v toliki meri deležni teh „blagodarov“. Tako se liberalci poslužujejo lepo dveh mernikov: Ko stoji pred kmetom, se hinavsko zgraža nad našimi narodnimi in gospodarskimi zatiralcii, komaj pa zapusti zborovališče, ga že vidimo v objemu z dr. Negrijem in drugimi slovenožrci. Prišli pa bomo ob svojem času tudi mi kmetje s svojim mernikom in namerili liberalcem toliko, da se nas bodo še v sivi starosti „livaležno“ spominjali.

c Iz Savinjske doline. To, kar se je pisalo v „Slovenskem Gospodarju“ o nestrljivosti liberalcev, ne velja samo za Posavje. Liberalci bi nas radi povsođ komandirali in zasmehovali naše katoliško preprčanje in ž njim seveda tudi nas. Nedavno prišlo po opravku na poštni urad ter vprašam po „Slovenskem Gospodarju“, ki sem si ga letos naročil. Liberalni uradnik se pa v svoji nestrnosti jame huščati: „Kako, da ste Vi tako krščanski človek, ko ste bili vendar pri rušarjih v Nemčiji?“ Iz tega se razvidi, kako črtijo liberalci dobre časne. Poštnemu uradniku pa povem, da so rušarji v Nemčiji tudi krščanski in naj on ne poučuje ljudi o liberalni politiki v uradni pisarni. Trn v peti so našim liberalcem posebno tudi „Slovenska Straža“ in katoliški zavodi. Ob času volitev je pa liberalna stranka najbolj „naročna“ in najbolj „krščanska“. Varujmo se takih prijateljev!

c Dobrna. Dolgoletnega filišnika v tukajšnjih toplicah, Franca Mastnaka, p. d. Jurača, ni več med živimi, šel je v večnost po plačilo. Celih 40 let je zvesto služil deželi. Vestno in natančno je izpoljeval dolžnosti svoje službe. Nič manj vestno ni izvrševal svojih krščanskih in narodnih dolžnosti. Pridno je zahajal k službi božji in prejemal sv. zakramente. Če pa je bilo treba oddati glas pri volitvah, stal je vselej neustrašeno na slovenski strani. Dajal je s tem lep vzgled vsem deželnim uslužbencem, da značajno mož tudi v deželni službi lahko ostane zvest sveti veri in svojem narodu. Trdno upamo, da v Graču ne bodo pozabili uboge vdove z nepreskrbljenimi otroci in ji bodo nakazali kako podpora in pokojnino. Kar dajo enemu, naj dajo tudi drugemu! Rajnega, ki je že rešen vseh skrbi in težav, hočemo ohraniti vedno v blagjem spominu. Večna luč naj mu sveti!

c Grajska vas. Dne 1. marca so se vršile pri nas občinske volitve. Vršil se je ljud boj med Kmečko zvezo in liberalno Narodno-napredno stranko. Izmed 12 odbornikov je bilo izvoljenih 8 pristašev Slovenske kmečke zveze, ki so: Anton Lobnikar, Jožef Derča, Boštjan Rezar, Jožef Podgoršek, Jakob Derča, Val Rizmal, Jurij Vesolak in Jernej Kunst. Izžrebani liberalci pa: Blaž Mazil, Franc Borin, Anton Zupan in Vincenc Šlander. Od naše stranke je bilo posebno pogrešati Gomilčanov, od katerih ni prišel nobeden na volitev. Pohvalno pa moramo omeniti vrle volilce iz Pariželj in Orle vasi, ki so prišli vsi na volišče in stali kakor skala na naši strani.

c Gotovlje. Od 23. februarja do 2. marca t. l. smo imeli v Gotovljah sv. misijon, katerega so vodili č. oo. lazarišti od Sv. Jožeta pri Celju. Res srečni in zlati čas, v katerem so tekli potoki milosti v našo župnijo. Črez vse veselo je, da so se sv. misijona brez male izjeme vsi župljani prav goreče udeležili. In tudi iz sosednjih župnij so se sv. misijona kar trumoma udeleževali. Cerkev je bila večkrat natlačeno polna in ob sklepnu mnogo premala.

c Gomilsko. Tukajšnje bližajoče se občinske volitve bodo marsikateremu, dosedaj mirnemu možu, delate velike skrbi, namreč zato, ker bo sedanjem gospod župan vsled raznih razlogov gotovo odstopil. Tre-

ba bo torej volilcem izbrati si novega župana; seveda si bo treba zato prej določiti dobrih in pametnih ter v tem oziru tudi razumnih mož, ki bodo lažko občino v vsakem oziru dobro zastopali. Pričakovati je torej tudi letos od vseh volilcev, da si bodo izbrisali oni dolgoletni pečat, katerega nosi občina, nosite tudi volilci na svojih obrazih, namreč da kraljuje v občinskem odboru vsem dobro znani posilinemer. Torej volilci, vsi ste zavedni Slovenci, naj bo torej tudi občinski odbor popolnoma slovenski in tako bomo potem tudi lahko rekli: Slovenci volimo le Slovence, — Znamo volilec.

c Sv. Frančišek Ksaverij. Gospod uređnik! Naznjam Vam, da je naša Ksaverijaška župnija postala vsa napredna, od kar se je ustavilo pri nas Katoliško bralno in izobraževalno društvo. Kaj napredna? In to po krividi katoliškega društva?! Proč s takim društrom! Kajne, g. uređnik, gotovo boste napravili našemu društvu to smrtno odsodbo, ko boste prečitali besedo „napreden“. No, da se ne boste preveč vznemirili, Vam moram takoj povedati, da z besedo „napreden“ ne mislim reči liberalen (liberalci sploh niso bili še nikdar napredni), ampak napreden v pravem pomenu besede. Da je temu res tako, evo Vam tukaj dokaz: Naša župnija se je v zadnjem času pri nas tako razširilo, da smo biti glede tega res ponosni. „Slovenski Gospodar“ prihaja v našo župnijo v okoli 50 iztisih. Lepo število, če se vzame v poštev, da je naša župnija precej majhna! Tudi naše društvo je naročeno na lepo število časopisov: 20 iztisov „Slov. Gospodarja“, 3 iztisi „Straže“, 3 iztisi „Našega Doma“, 1 iztis „Slovenca“, 3 iztisi „Domoljuba“, 2 „Bogoljuba“, 1 „Mir“, 1 „Kmetovalec“, 1 „Občinska Uprava“, 1 „Čebelar“, 1 „Zlata Doba“, 2 „Glasnika našev. Src“. — Sedaj ste gospod uređnik gotovo prepričani, da je postala naša župnija res napredna! In to se imamo zahvaliti edino-le našemu Katoliškemu bralnemu in izobraževalnemu društvu. Društvo je vzbudilo zanimanje za naše časnike; društvo je povzročilo, da se je naše časopisje pri nas tako razširilo. Ni čuda, da so se naši liberalci tako strastno zaganjali v naše društvo, večno, da so taka društva obstoju liberalizma najbolj nevarna. A boj naših nasprotnikov zoper društvo je bil ostuden kakor je ostudeni liberalizem sam. Začet se je njihovo bojno orožje kmalu skrhalo na žalost liberalcev samih, a na veselje nas.

c Sv. Pavel pri Preboldu. Že nekaj časa opazujemo, da naši liberalci niso nič kaj zdravi. Vzrok njihove bolezni tiči bržkone v možganih, kar priča njihov slab razum. Kar slišijo v cerkvi, tisto spoznajo za laž in hinačstvo, kar pa izblekne kje kak liberalček, tisto pa je sama svečna resnica. Kjer je le pesčica liberalnih kalinov, tam se že vsajajo, kakor da je ves svet njihov. To opazujemo pri nas. Posebno jim je v želodcu naš okoliški pismonoš, kateri je na njihov pritisik odpovedal službo. Največje zasluge za to ima naš upokojeni učitelj Vidic, ki „iz same prijaznosti“ piše razne neutemeljene pritožbe na poštno ravnateljstvo. Ker pa našega pismonoša radi njegove poštenosti in natančnosti ljubimo, želimo, da odpoved prekliče. Zloznanemu Vidicu pa bomo v božiče posvetili večjo pozornost. Pri vseh hujskajočih neumnostih naših liberalcev igra kot njihov komandant prvo violino. Starem Vidicu v spominsko knjigo le toliko: Kdor bo na nas streljal, naj bo pripravljen tudi na naše puške!

c Brezje pri Mozirju. Ni še potekla doba dveh let, odkar smo spremili k začnjemu počitku dragega prijatelja Janeza Brinovec, po domače Hudabrežnika, že stojimo ob gomili njegove žene, 64 let stare Marije Brinovec, katero smo dne 26. svečana spremili k začnjemu počitku. Svetila blagi ženi večna luč!

c Laško. Izobraževalno društvo v Laškem je imelo v nedeljo, dne 23. februarja t. l. svoj 4. redni občni zbor. Skoraj vsi člani društva so bili navzoči. Kratko poročilo o gibanku in delovanju društva v 1. 1912 je bilo sledče: Izobraževalno društvo je imelo 68 rednih plačajočih članov, ki so plačali članarine po 2 K. Vsako nedeljo se je razdelilo med člane 65 „Slovenskih Gospodarjev“, 15 „Domoljubov“, 2 „Slovenca“, 3 „Straže“. Eno „Stražo“ je daroval g. Zupan, brivec v Laškem, za kar mu je društvo izreklo zahvalo. Zapisnik izposojenih knjig kaže, da se je izposodilo 780 knjig. Pri tej točki se je pohvalilo marljivega knjižničarja, mladeniča Mihaela Teršeka, ki vsako nedeljo po rani maši redno in skrbno uradije v knjižnici. Društvo je priredilo eno gledališko igro: „Mala pevka“ dne 4. februarja 1912 in „Slomšekovo slavnost“ dne 22. septembra. Za božičnico revnim šolarm je podarilo društvo iz svoje blagajne 50 K. Blagajniški dnevnik kaže z 31. decembrom prejemkov 345 K 87 vin. in izdatkov 152 K. Pri volitvi novega odbora je bil enoglasno izvoljen prejšnji odbor. Prijatelje in somišljenike prosimo, da tudi nadalje podpirajo društvo.

c Sv. Lenart nad Laškim. Občinski odbor pri Sv. Lenartu nad Laškim je v svoji redni seji dne 19. febr. izvolil ustanovitelja nove občine č. g. župnika Franca Časl v priznanje vsestranskih zašlug za občino svojim častnim občanom.

c Sv. Lenart nad Laškim. Umrl je dne 24. februarja Milia Deželak, dober mož, priden gospodar in skrbni oče. Počivaj v miru!

c Sv. Pavel pri Preboldu. V nedeljo, 9. t. m. popoldne po večernicah se bode vršili v društvenih prostorih občni zbor Kat. izobraževalnega društva. Takoj za tem pa bode občni zbor gospodarskega društva. Pridi odrasli in mladini!

c Polzela. Shod S. K. Z. na Polzeli pri g. Čimpermanu se vrši v nedeljo, 9. t. m. pop. ob 3. uri. Govorili bodo poslanci Terglav, dr. Benkovič in Pišek.

Brežiški okraj.

b Brežice. V tukajšnji bolniški blagajni so dosedaj gospodovali posilinemi. Pri zadnjih volitvah v načelstvo blagajne pa so tako postopali, da je politična oblast na pritožbo Slovencev volitve razveljavila. Nove volitve bodo vodilo okrajno glavarstvo.

b Zabukovje. Zadnjič ste, dragi čitatelji „Slovenskem Gospodarju“, čitali dopis od nas, kakšen veter tukaj vleče čez naše gorice in travnike in gotovo ste že rađovedni, kako se razvijajo paragrafi državnega zakonika tudi v naši občini, kjer imamo, kakor vam je iz začnjega dopisa znano, mnogo ličnih liberalnih petelinčkov. No, reci moram, da ti kazenski paragrafi prav, kakor solnčni žarki, padači na te dobro značane „modre in poštene“ petelinčke. Čast jim! Pričakujemo pač, da jim kak liberalni general podeli za „lepo“ dejanje lovov venec in zlato kolajno! Torej doletela jih je čast, da je enega izmed onih, ki bi v vsakem slučaju (!) ta „višjim“ v občini bili pripravljeni celo pete lizati, oboščila okrožna sodnija v Celju k na 4 meseci brezplačnemu stanovanju in povrhu še vsak dan vročega ričeta polno skledo za njegov „pošteni“ želodec. Je že tako, ne morem nič pomagati, če se je drugače zasuknilo, kot so tisti „modri“ misili. Povdarnjam še enkrat, da nas silno veseli, da so oblasti doznačili, kdo je res tako pošten. Če vas je, ponižani liberalčki, volja, poslušati še enkrat nauk, ki ga vam svetujejo „črni“ klerikalci in farški podrepniki, kakor ste nas že 100- in 100krat imenovali, vam svetujemo, da začnete živeti pošteno, sicer boste prišli še večkrat v enak položaj. Mogoče vam pa še doseča ni bilo znano, da se tatvina in goljufija osto kaznuje? (!!!) — Nič ne de, boste to vedeli pa sedaj. S tem pa, da je dotični, ki vam je šel v tem oziru več iz strahu in nevednosti na limanice, da je bil vaše orodje in da mu ni sodišče odmerilo plačila, še ni končan ves zanimiv proces. pridejo še bolj zanimive točke na dan, da bo ostromelo naše dobro ljudstvo. Tukrat pa se bo uresničilo prerokovanje onega gospoda, ki je svoj čas dejal, da mora biti in tudi mora biti konec tega tlačanstva v naši občini. Seveda so na njegove besede „isti“, ki so se letos tako lepo pokazali v pravi luči, zagnali besen hrup in ga šli še celo točit za eno besedo! — Ha, poglejte se danes in vprašajte svojo vest, je li res tako čista?! Besede pa, ki jih je eden, ki ga dobro poznamo, tisti čas zapisal v „resnicoljubni“ „Narodni List“, smo si jako dobro zapomnili in kmalu, še prej, ko si vi mislite, vam oči naše strani prileti odgovor na nje, kajti glasile se bodo nejlubo za vaša ušesa. Misili ste že, da će ne sledi na županskem stolcu „črni klerikalec“, ste gospodarji v občini, pa stolček ima zelo šibke nožice, tako, da se v enem slučaju lahko preobrne — na to niste misili — in vedete pa, da so nam tiste šibke nožice dobro značane. Dovolj!

b Zabukovje. Tukaj je umrla Frančiška Pajk, ena izmed najpričnejših deklet naše župnije. Bila je večletna cerkvena pevka. N. v. m. p.

b Rajhenburg. Tudi v našem trgu, ki je dobil svoje dni ime „zibelka Narodne stranke“, se je priklatila zloglasna dr. Kukovčeva brošurica, ki udriha po našem poslancu dr. Benkoviču. Liberalni župani občudejo modrost svojega preroka, ki skuša dokazati, da se Slovencem pod nemško vlado v Graču godi čisto dobro, in da je vsaka obstrukcija naših послancev vsled tega neopravičena in v škodo slovenskemu ljudstvu. Kar je pa županov malo večjega političnega obzora, so sicer knjižico pregledali, potem pa jo dali tje, kamor ji gre prostor, namreč v koš. Namen te brošure je tako jasen, da bi moral biti človek udarjen s slepoto, ako bi ga ne uvidel. Mislijo si namreč liberalci: ako bodo volitve vsled tega na novo razpisane, ker ovira slovenska obstrukcija delovanje deželnega zborna, mora biti ljudstvo do tistega časa že tako pripravljeno in prikrojeno, da bo šlo v ogenj za druge kandidate, samo za te ne, ki so dozdaj nasprotivali Nemcem. Ker pa uvidi vsak otrok, da je dolžnost vsega slovenskega poslance, braniti pravico in nasprotovati tistim, ki nam kratejo pravico, in to so ravno Nemci, si je izmisli pretemeni vodja liberalcev: raztrobimo med slovensko ljudstvo neresnico, da se godi Slovencem pod nemško komando dobro, da, izvrstno, oblecimo to neresnico v obleko resnice, ljudstvo bo to brašlo, in pri volitvah, ki se mogoče bližajo, bodo vstali iz grobov vnovič liberalni poslanci. Res, krasna misel, lepa želja g. dr. Kukovca, imeti okoli sebe vsaj nekaj vojakov, nekaj sobojevnikov. Res, človeku ni čisto samemu biti. Toda naše ljudstvo je že toliko zrelo, da bo zavrnilo vse take pobožne misli in želje samopričnih liberalcev in volilo take može, ki branijo čast v pravico slovenskega naroda, ki vodijo boj do skrajnosti in se ne ustrašijo žrtev. Vsak bo stane žrtev, vsak bo sekla rane, širi tudi smrt. Če torej ne dobivajo naši okrajni zastopi zdaj, odkar je obstrukcija, nobenih podpor, ve ljudstvo, da so to žrtev, ki jih tirja boj za pravico. Zato bo pa tudi ob času volitev pokazalo, da se ne da voditi za nos liberalnemu volku v ovčji obleki, ampak jim bo dovolilo, da smejo še nadalje spati smrtno spanje.

b Reštajn pri Rajhenburgu. Tukaj je umrla 28. svečana prevžetkarica Ana Moškon, bivša posestnica na Malem kamnu, v starosti 81 let. Rajna je bila vzor treznega in mirnega življenja, zato je pa tudi dočakala tako visoko starost. Blagi mamici bodi zemljica lahká!

b Iz Posavja. V predzadnjem številki „Slovenskega Gospodarja“ ste se dotaknili g. uređnik kričevalnih razmer v našem Posavju ter nam jasno označili škodljivost in pogubnost pri nas tako držnih in gospod-

jočih liberalnih in socijskih ljudi, ki s skoro neomejeno oblastjo delajo in hujskajo za veri in ljudstvu sovražne namene. Ako pogledamo preko mej našega Posavja, zazremo povsod mogočno zavest kmečkega stanu, opazimo bujno in čilo društveno življenje, ki se je v zadnjih letih nepričakovano naglo razvilo in je storilo konec gospodarstvu ljudskih in verskih nasprotnikov. Mi Posavci zlasti lažko vzamemo za vzhled sosednjo Savinjsko dolino. Tudi tam so gospodarovali pred leti liberalni hujščaki. Mislimi so, da jim njih oblasti nikdo ne more vzeti. A ponosen savinjski kmet je spoznal hinavstvo in hlinjenost liberalstva in otrese se ga je ter stoji sedaj v prvih vrstah naše katoliške Ljudske stranke. Žalostno dejstvo je, da se ravno še mi Posavci damo voditi in komandirati od raznih liberalnih, mokraških in nemčurških hujščev in ne vidimo njih, za nas pogubnih namenov. Na noge, Posave! Enako kakor Savinjčani, se tudi mi odločeno odresimo njih gospodarstva. Prisezimo neizprosen boj gnilemu in kovarskemu liberalizmu, kakor tudi sleparsi in lažnjivi socialni demokraciji. Pristopimo vsi brez izjemne v tabor prave Kmečke zveze, ki je pri nas edina stranka pošteno mislečih ljudi in ki se edina res poteguje za gospodarske pravice in koristi kmečkega in delavskega ljudstva. Zatorej Posavci ne spimo več naprej! Upoštevajmo duh časa in ne pustimo, da bi nam še gospodarili naši nasprotniki. Lepo boste naše Posavje le, ako bomo v njem res sami svoji gospodarji.

b Videm ob Savi. Na prav dobro obiskanem shodu političnega društva „Sava“ dne 23. februarja sta poročila državnina in deželna poslanca dr. Benkovič v Pišek o svojem delovanju, oziroma o delovanju svojega kluba v državnem zboru ter pojasnila in obrazložila vzrok obstrukcije v deželnem zboru. Na shodu zbrani so soglasno odobravali postopanje svojih poslancev in njih kluba tako v deželnem kakor v drž. zboru ter jih izrekli popolno zaupanje. Z gnevom so soglasno obsovali ostuden in zahrbtn napad Narodne stranke, oziroma njinovega vođa dr. Kukovca, na naše kmečke poslanke, oz. na dr. Benkoviča. Soglasno sprejeti resoluciji se glasita: Na shodu dne 23. februarja zbrani čim najbolj 1. obsojajo ostudni, izdajalski in zahrbtni napad Narodne stranke na kmečke deželnozborske poslanke in njihovo delovanje, tem pa izrekajo popolno zaupanje ter jih prosijo, da vstrajajo v boju zoper krvice, dokler ne dosežejo vseh gospodarskih in narodnih pravic po kluču. 2. Navzoči se zahvaljujejo svojim državnim poslancem in njihovemu klubu za vedno dobro premišljeni nastop v državnem zboru, v kojem zvesto stojijo na strani za Katoliška načela in za blagor kmečkega in delavskega ljudstva ter jih prosijo, da še zanaprej smotrenc delujejo za združitev vseh Jugoslovanov v eno skupino v okviru habsburške monarhije.

b Kozje. Bolj bedastega in naravnost norega dopisa že dolgo nismo čitali, kot ga je objavil „Slov. Narod“ pod naslovom: „Odškodnina za sotelsko železnico“. Štajerski urečnik tega lista mora biti zelo v zadregi radi gradiva, da sprejema take neumnosti. Mogoče pa je tudi stral' pred štajerskimi liberalnimi učitelji pri Naročno-napredni stranki tak, da mora urečnik vse priobčiti, kar dobi iz njihovih vrst. Nadučitelj Pulko, nekdaj v Dobrem, stresa v omenjenem dopisu svojo jezo, da je vsled svojega premeščanja v Gorico pri Rečici izgubila njegova soproga mesto učiteljice ročnih del in trdi čisto resno s pravo bolestno domišljavostjo, da sta poslanca dr. Jankovič in dr. Benkovič dobila od vlaže premeščanje Pulka kot napitnino za odstop od zahteve, da se sotelska železnica sprejme v načrt železnice, katerih gradnjo prevzame država, z drugimi besedami, da se je obema poslancema dozdeval ta preklicani Pulko kot tako nevarna oseba, da sta raje zahtevali sotelske železnice prodala. samo, da je vlaže Pulka premestila! Ali natašata trditev naravnost blazna? Oseba Pulkotova je vendar tako brezpomembna, neznačna in neškodljiva, sotelska železnica pa v kulturnem in gospodarskem oziru za slovensko ljudstvo tako sila važna, in vendar si upa list, ki se ponosno imenuje glasilo slovenske intelligence, kaj tako blaznega, trditi! Vzemite enkrat, Vi g. Pulko, pa tudi drugi svobodomiselnii nevečnež postavijo o građnji lokalnih železnic v roke in jo preberite, da boste vsaj vedeli, kdaj zamorejo in morajo poslanci od vlaže zahtevati, da se zgradba kakšne železnice sprejme v vladni načrt. Za te ne zadoštuje, da je za železnico izvršen generalni projekt in da se je v posebni komisiji določilo, kje bodo stacione, kar se je glede sotelske železnice že zgodilo, ampak potreben je še podroben načrt in na podlagi istega od trgovskega ministrstva predlagani politični obhod. Potrebeni so tudi natančni proračuni! Vsega tega še ni in vsled tega so poslancem roke zvezane. Advokati liberalne stranke morajo to vendar vedeti, a vkljub temu sta Špinlder in dr. Kuljovec na shodu v Polju govorila neresnico, da se je kar kadilo, ko sta govorila o sotelski železnici. Pulko očita da je dr. Benkovič, da je imel v njegovi začevi svoje umazane prste vmes. To si upa Pulko zapisati, ki je ubogega organista zaradi madeža v izposojeni knjigi tožil in ga izročil nemškemu odvetniku, ki je svojega stanovskega tovariska denunciral, ki je držno zavijal v uračnem, na deželnini šolski svet nasloviljenem pismu in menda ravno rádi tega bil premeščen, ki je bil discipliniran, ki je kot naročni naprednjak širil „Štajerca“ itd. G. Pulko, Vi imate toliko masla na svoji glavi, da bi Vam svetovali, da ostanete lepo v senci, sicer izpregonovimo še marsikaj, kar Vas bo še bolj živo zadelo.

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Nameravana golijufija se je ponesečila Andreju Hudinju, posestniku

v Trebčah. Ko je bil po smrti načelnika posojilnice, č. g. Jožeta Tombah, tirjan za obresti, je trdil, da je ves svoj dolg v znesku 520 K plačal pokojnemu načelniku v zasebnem stanovanju. Pri preiskavi pa se je nabralo toliko obtežilnega gradiva, da je slednjič sam priznal svojo nepoštenost. Dobil je mlači nepoštenjakovič 3 mesece stroge ječe za poskušeno goljufijo.

b Zakot. Kmet, podružnica ima svoj redni ebni zbor s poučnim predavanjem v nedeljo 9. t. m. ob pol 4. uri popoldne v restavraciji g. Volčanščaka na brežiškem kolodvoru.

b Zabukovje. Poslanca dr. Jankovič in dr. Benkovič sta darovala tukajšnjemu izobraževalnemu društvu po 3 K. Hvala lepa.

Najnovejše.

Na Ogrskem so socialni demokratje odpovedali generalni štrajk. Prej toliko krika, nazadnje — nič. Niso si upali nastopiti proti krivični volilni preosnovi.

Mirovni pogoji balkan. zaveznikov.

Listi pporočajo, da balkanska zveza stavlja naslednje mirovne pogoje: 1. Sovražnosti se takoj ustavijo, ko se podpišejo mirovni pogoji. 2. Turčija odstopi Odrin, Skader in Janino. 3. Ugotovitev turško-bolgarske meje v črti Rodosto—Midia po turško-bolgarski vojaški komisiji. 4. Turčija odstopi polotoku Galipoli. 5. Turčija odstopi Grčiji od Grkov zasedene otroke v Egejskem morju. 6. Turčija plača vojno odškodnino. 7. Izmenjajo se vojni ujetniki. 8. Sultani se povrne pravica, imenovati namestnika kalifata v balkanskih državah. 9. Prejšnje pogodbe balkanskih držav s Turčijo se zopet obnove. 10. Turčija končno prizna Kreto Grški — Solnščno se povdaria, da ni več daleč konec vojske.

Listnica uređništva.

Radenci: Priobčimo prihodnjič. Za to številko že imeli drug dopis. Pozdravljeni! — Leh: Dopis napeljuje na bojot in je tožljiv. Morate drugače zaviti. — Sv. Bolzen na Kogu: Poročate nam ali se še volitve v Vitunu niso vršile. — Možirje, Št. Janž, Vurberg: Radi pomankanja prostora smo dopisno močno črtili. Oprostite. Pozdravljeni! — Petrovče, Sv. Trojica v Halozah, Št. Vid, Marija Snežna, Petrovče, Sv. Andraž, Zetale, Dobrns, Imeno, Videm: Ker preobreni z gradivom, odložili za prihodnjič — Prepozno za to številko so došli ti te dopisi: Kozje, Št. Peter pod sv. gor., Maribor.

Še enkrat: Inserate sprejemamo le še v torek opoldne. Pozneje je nemogče.

Loterijske številke.

Dne 26 februarja 1913.
Trst 78 26 81 57 7

Dne 1. marca 1913:

Dunaj 63 2 37 60 22

Izvajenega krajskega pomešnika sprejme takoj za stalno delo Louis Arber ter, Koroška cesta štev. 101 Maribor. 349

Lepo posestvo pri Mariboru, trojno posloplje, se radi bolezni proda. Poizv s pri Franc Deučman v Poberžu št. 14 pri Maribor. 348

Zužuba organizanta in cerkvenika pri župniji Sv. Lovrenca v Stranicih pri Konjcah je razpisana. Natrjenje podatke daje kn. Šk. župnijski urad. 347

Hiša s 5 sobami, trgovino in vrom se proda. Maribor, Nova vas 44. 872

V najem se da takoj dobrično trgovina v prav primerenem kraju zraven tovarne, l p razgled, 20 min. od postaje Z. d. most, cena 4000 kron. Ved pove Františka Oberžan, Zg. Brezno št. 42. Zid. most. 857

Malo posestvo 20 minut od trga Vrante, v prijaznem kraju, zidanha hiša 2 sobi, kuhinja, klet in hlev, pri hiši lep sadonosnik, njiva in lepe brajde, meri in oral, se proda zaradi odhoda za 8300 kron. Več se izve pri Mihail Kok, Brode p. Vrantsko. 869

Jajec za valjenje od zlatorumenih Orpit gtonk zajamčene čiste pasne. Ducat po pozetu 4 krone z začetkom vred. Poizv Anton Stednik, p. Jurski pri Ptaju. 855

Prodam iz proste roke moja 20 oralov veliko posestvo pri Sv. Trojici v Slov. gor. tik okrajne ceste 15 minut od ferne cerkve, obstoječe iz dobrih čivj, travnica in gožda. Židana, prostorna stanovanja hiša, ter še skoraj novo gospodarsko poslopje in svinjari. Proda se zaradi bolezni po zavojnici. 853

Fant, prost vojaščine ter lepega vedenja, zmožen slovenskega in nemškega kozeta v govorenju in pisavi, želi kot učenje nastopiti v krajki večji manufakturi trgovini in sicer najraje kje v mestu. Naslov v upravnosti. 858

Pletiški stroj se za nizko ceno proda. Naslov v upravnosti SV. Slobodarja. 862

Prodajalka izučena trgovina z manufakturnimi blagom in špecijskim blagom, z zelo dobrimi spricivali, vajena tudi gospodarske kuhalne in shrambo za jedila in prostorne kleti; živinski hlev je popolnoma nov, redi se lahko ijeti glav goveje živine in nekaj svinj. Židana 30 oralov, ki obstoja iz travnikov, gožda, pašnika in lepega sadonosnika. Cena 14 tisoč kron, 6 tisoč kron ostane vključenih. Natrjenje podatke daje lastnik Aleš Koren, gostilničar na Remšniku p. Marečnik. 861

Pozor! Pozor! Izdelovalnica raznih VOZOV.

Kdo hoče in neti trpežno in solidno izvršene vozove po jako nizkih censih, kompletnih ali samo z lesinom, kakor tudi različne okove za vozove, naj se blagovoli obrniti na trdiko M. Lizar, Dragomelj, p. Domžale, Kranjsko. 860

Deklica, katera se je izučila na deželi šivati, išči primerne službe. Naslov pove uprav. tega lista. 285

Gospodarske trte popolnoma zaražene z močnimi koreninami: burgundec, beli in črni, zelen, kraljevina, rizling, plavec, frankinja, mosler, zlatnatna rudeča in bela, rulandec, silvanec zeleni, portugalka, muškatel kakor tudi smerlanske koreninske roze-bilfe se dobi na veliko in drobno po najnižji ceni pri P. Srebri, Maribor, Tegethoffova ulica. 147

Sprejme se malo hlapac za manjše posestvo in trgovino. Kaindorf št. 48 pri Lipnici. 197

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 10.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kamnici. Oglašiti se je pri Matiju Žizek, Kamnica št. 16 pri Maribor. 8

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 11.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kamnici. Oglašiti se je pri Matiju Žizek, Kamnica št. 16 pri Maribor. 124

Korenjevo se

(merne) domače, priznano dobro in zanesljivo ima na prodaj Franc Oblak, Sv. Gregor, posta Orteč, Krajiško, daje po 70 vin. liter. Najboljše vrste pesa, velikanska vajasta po 60 vin. liter; oboje pri odjemu nad 10 litrov prosto poštnine in pri odjemu 30 litrov po 10 vin. cene liter. Istotno najboljše vrste domače in črno deteljo ter nemško deteljo ali lučno, obe zajamčeno vist in pre danice prosti. Doma pridelano. Kaljivo t. pri vseh semenih zajamčeno. Pošilja se proti povzetju sile ce se denar naprej pošle. Kujuje pa lepo satovje po 1 K in K 1:10 za kg 233

Oves
(Willkom)

Ta vrsta ovsata stori v vsemi zemljah, se je izkazala kot najbolj rana in najplodnejša daje visoko, zelo dobro krmilno slamo in ne poleže. Ker je trba redko sejai in z dostopu tega ovsata 60 kg za 1 oral. Po silju se 25 kg za K 9 — 50 kg 6 K 17 —, 100 kg K 32 — z večno vredo. Vrečice z vzorcem po 5 kg po pošti franko, ce se v pošti K 32 Benedikt Hertl, graščak, Golč pri Konjicah, Štajersko. 161

Pozor gostilničarji in trgovci! Še imam veliko dobrega vina na prodaj in tudi čebulo po nizkih cenah. Kdor potrebuje naj se oglaši pri Jakobo Klemenciu, posestniku Mezg v vrh p. Maščanci. 215

Sprejemam dva viničaria in enega pastirja za ovce, naj si je fant ali dekle. Še more biti prost. Blaž Urbas, Slemen, Seluica ob Dravi. 214

V našem se da takoj kovačnica na okrajni cesti v Podlehniku v najboljšem stanju in z eno hišo, le pim vrom in sadonosnikom po najbolj žganji ceni. Ponudbe na Ivanu Šošterič, Št. Vid pri Ptaju. 218

Proda se d. bickanosa najemninska hiša na solinčni legi, z velikim dvoriščem, svinjakom in vromom. Nahaja se tik občine ceste v bližini kolodvora. Cena K 9500. — Dopisi pod „Dobra kopčija“ pošte ležeče Podplat, Šajersko. 216

Zelo ugodna prilika!

Proda se lepo posestvo, obstoječe iz velike hiše z gospodarsko poslopje, tri svinjaki, lepo dvorišče, lep več vrt in vred. Seadi presebitve proda. Za izplačati je 1600 kron, drugo je vknjiženo. Hiša stoji v Pobrežju p. Št. Vid pri Ptaju. 217

Na prodaj je lepa zidana hiša obstoječe iz dveh sob, kuhinje kuhinje za pranje, lepa nova klet tri svinjaki, lepo dvorišče, lep več vrt in vred. Seadi presebitve proda. Za izplačati je 1600 kron, drugo je vknjiženo. Hiša stoji v Pobrežju p. Št. Vid pri Ptaju. 218

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in poslovne zemljice v Jarenini, reg. zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, 16. marca, ob 3. uri pop.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. odobritev rač. zaključka za leto 1912. 3. volitev članov načelstva in rat. pregledovalcev. 4. Služajnosti, predlogi in nasveti.

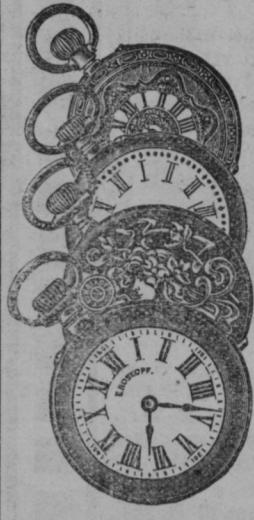
— Ako bi ob 3. uri bi bilo zavestno stevilo raznovirnih zadrževalnikov, se vrši ob 4. uri drug občni zbor, ki veljavno sklepa ob vsem številu. — Načelstvo. 374

Lepo posestvo, pol ure od žezniške postaje Poljčane, obstoječe iz zidane hiše z dvema sobama, 1 stube, 1 kuhinjo, z opiko krije, hlev, obokana klet,

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure . . . . . K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi " 9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo " 13:—
Plošnate ure iz kovine " 6:—
Amerikanske zlate deuble-ure " 10:—
Goldin Roskopf ure . . . . . 4:—

Prave železnične Roskopf-patent.

Prava nikeln. točno na min. idote K 5:—
14 karatne zlate ženske ure . . . . . 19:—
14 karatne zlate ure za gospode . . . . . 40:—
Srebrni pancer-verižice . . . . . 2:—
14 karatne zlate verižice . . . . . 4:—
14 karatni zlati prstani 0:80
Višeč stenske ure na nihala 2:40
Kuhinjske ure . . . . . 3:—
Budilke . . . . . 3:—
Budilke z dvojnim zvoncem . . . . . 20:—

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloge ur, zlatnine in srebrnine.

Goričar & Leskovšek

Graška ulica 7 **Celje** Rotovska ulica 2

Tovarniška zaloge raznovrstnega kancelijskega, konceptnega, barvanega in ovitnega papirja. Svinčniki, peresniki, črnilo, radirke, kamenčki, trgovske in odjemalne knjige, pismeni papir v mapah in kasetah, kreppapir, umetne cvetlice itd.

Velikonočne dopisnice v velikanski izberi od 4 vin. naprej.

Lastna zaloge ljudskošolskih zvezkov, risank, in risalnih skladov. — Nagrobni venci in traki.

Na debelo!

186

Na drobnol

Vabilo na redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v St. Ilju

Vabilo na**redni občni zbor**

Hranilnice in posojilnice v St. Ilju
v Slov. gor.,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 16. marca 1913 ob 3. uri popoldne v
posojilniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1912.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Slučajnosti.

Ako se ob določeni uri ne bi zbral zadostno število članov, tedaj se vrši občni zbor eno uro pozneje pri vsakem številu članov. 366 Načelstvo.

Srečke v korist „Slovenski Straži“

400.000 frankov

se zamore zadeti s turško srečko na mesečne obroke po samo 4 krone 75 vinarjev. — Vsaka srečka prav gotovo zadene! — Z vplačilom prvega obroka zadobi načrnik takojšnjo igralno pravico.

Prihodnjo žrebanje 1. aprila 1913.

Eno turško srečko zamore naročiti tudi več oseb skupaj. Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slov. Stražo“ gosp. Valentin Urbančič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

Koroška cesta 5 **Maribor** Lastna hisa

priporoča p. n. župnijskim, šolskim, občinskim, posojilnim in drugim uradom ter trgovcem in cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo vseh tiskovin potrebnih za župne, šolske in občinske urade, za posojilnice, odvetnike in notarje, društva in zasebnike.
Posebno še priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega papirja, pisarniških potrebnih.

Štampilje ali pečatniki s škatljico za shranjevanje iz dloževine, zaotriki z blazinico in barvo razne velikosti in oblike. Oskrbijo se tudi stroji za paginiranje in numeriranje, samobarviline ročne paginirne itd. v najkrajšem času.
Blazinice za štampilje s črno, vijoličasto ali modro barvo po velikosti od 60 vinarjev do K 1:20.
Barve za štampilje, črna, modra, vijoličasta.
Vignete fino izdelane 1000 komadov K 2:0.
Papir ministriki, kancelijski, konceptni, dokumentni, folio-in kvartiformati, gladek in črten.

Pivnik v velikih polah,
Radirke, črnilo, rudečilo v steklenicah, kopirno črnilo, posipalo, pečasni voski, arabski gumi, sindetikon, ogo za lepljenje, ravnila lesena in kovinasta, merila, merilne vrvice, črnilni stekleni in kovinasti, gibalni za pivnik, lesena in kovinasta, razmnoževalni aparat „Edob“, edobmasa, edobérnilo, masa za hektograf, razne mape za pisma in račune, podložne pisanle mape. Razni tuši, barve priproste in fine, čopiči, čestila različna, fina in priproste, transporterji, zaponke za risarje, risalni papir. Peresa najraznovrstnejša iz jekla in aluminija, peresniki, škatljice za peresa, svinčniki raznovrstni za šole, urade in obrtnike, ojstrila za svinčnike, tablice za šole, kamenčki, gobice in drugo. Beležnice ali knjižice za nočice, raznovrstne.

Albumi za slike, dopisnice in poezije. Pislemeni papir v kasetah in mapah priproste in najfinješi. Papirnate vreče za trgovce vseh velikosti po originalnih tovarniških cenah.

Svilni in drugi papir v vseh barvah za izdelovanje vencov in papirnih očetljic, žica za cvetljice in vse druge enake potrebuščine. Klosetni papir večvrstni. Pisani papir raznovrstni za preplejanje ščip. Lampijoni v raznih barvah in oblikah: Papirnati krožniki. Papirnate servijete. Koriandoli ali koperki. Serpentine ali traki iz papirja v raznih barvah. Venoti in drugi okraski iz papirja izgotavljeni za večkratno rabo pri veselečah, slavnostih itd. Manšete za šopke razne velikosti. Za božične jaslice razni lepi okraski. Seneniki za svetilnice. Papirnati okraski za kedenčne mize in kulinarje.

Trgovcem se priporočajo trgovske knjige v vseh velikostih, črtane, z eno ali z dvema kolonama v papir, platno ali polusloje vezane. Mošnje: za denar, vizekite, za pisma, cigarete in smodke, močne, fino izdelane, iz usnja, po raznih nizkih cenah.

Zahvala.

Podpisana Matija in Jožef Jurinec, veleposestnika v Berkovcih se slavni „Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani“ prirčno zahvaljujeva, da nama je škodo povzročeno po požaru dne 28. januarja t. l. hitro in kulantno celiha ter nama, dasiravno sva bila šele kratek čas zavarovana, zavarovalnino hitro izplačala. Čativia se toraj dolžna ta zavarovalni zaved in njenega tučajnjega zastopnika g. Martina Topolnik, cenjenemu občinstvu najtopleje priporočati. Berkovci, dne 1. marca 1913.

351

Matija in Jožef Jurinec.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta štev. 9, I. nadstropje

Važno za vsakega!

Usojam si naznaniti, da sem v prijetnem položaju mojim cenj. odjemalcem postreči z zajamčeno pristnim vihom po najnižjih cenah:

„Opello“ III. vrste	11 K 0:60	Vino „Vorderberger“
Clarett	0:72	1911 (iz kleti g. stol. župnika)
Rudečne namizno vino	" 0:80	Dalmatiško „Perle“, posebno staro črno
„Opello“	" 0:88	črno za prebolele krvne
Dalmatiner Perle	" 0:80	„Opello“ extra
Rudečne vino za slabo krvne	" 0:80	staro
Posebno dobro belo vino (staro sladko)	" 0:80	(sladko) staro
Posebno dobro staro belo vino (Perle)	" 0:96	Pr. sečan (od rožn grozdja) za hudobolele

Velespoščovanjem

Franc Cvitanč-eva vdova
Maribor, Šolska ulica št. 2.

Zaloga dalmatinskega vina I. dalmatinske vinarske zadruge v Boltu (Dalmaciji). 343

V resnih in budih časih dober svet!**Vsi v Šent Jur, k Janko Artman-u,**

da si ogledate novodošlo blago za vsakovrstne obleke in velikansko izložbo svil. robcev!

Izložba svilnih robcev se otvorí dne 10. februaria ip traža do 15. rožnika.

Ker bo ta izložba res zanimiva in ker ima

Janko Artman v svoji daleč na

okrog sloveči trgovini tudi razno-

vrstno drugo blago v veliki mno-

žini, bo vsakdo srečen,

kateri si nabavi svoje potrebnine

pri Janko Artmanu v Šent Jurju ob juž. žel.

star pregovor pravi:

„Želiš dobro, lepo blago po nizki ceni“,

pojdji k Janko Artmanu v Šent Jur.“

371

Zahvala.

S tužim srečem se zahvaljujem vsem, kateri so dne 28. februarja t. l. mojo nepozabno, ljubljeno soprogo

Marija Letič, roj. Kocijan

spremili na njeni zadnji poti. Predvsem čast. g. župniku, g. kaplanu, bratu, sestram, g. pevcem za ganljivo petje nagrobnice, vsem darovaljem lepih šopkov in vencev, oziroma vsem c. kr. orožnikom sosednih postaj.

Konečno naj bo vsem, kateri so na kateri koli način moji sedaj v Bogu počivajoči soprogi zadnjo čast skazali, izredena prisrčna zahvala.

Mala Nedelja, 2. marca 1913.

364

Mihail Letič,
c. kr. orožniški stražmojster,
žaljuči soprog.

Za Veliko noč

Najnovejše raznovrstno blago za obleke, za moške in ženske pri **Jos. Druškovič-u** Slov.

Gradec.

100

A. Vihar & N. Novak

Koroška cesta 53 **Maribor** Heugasse 2 in

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih mizarskih del, takor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, šole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popravila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba

Na svetu

že povsod pozno izborni razkužilo LYSOFORM (originalna steklenica 80 ml) za umivanje rok in instrumentov, za vsakdanjo damske toaletno, dalje za vsake vrste odpravljanje duha, vendar

vlada

še povsod nevednost o tem, da izdelujemo tudi izborni RAZKUŽILO ZA USTA, ki je znamstveno prezikenjeno in učinkuje točno in zanesljivo. — To razkužilo za usta

Lysoform s opromo meto

se prodaja v 100 gramovih steklenicah po K 1:60. Malo kapljic v steklenico mlačne vode da izborno ustno vodo, ki takoj odstrani duh iz ust in konzervira zobe Silno izdatno, zatorej jako ceno. Ena steklenica zadostuje ob vsakdanji dvakratni rabi za okoli 3 meseca. Za grganje pri nahodu, vratnemu katarju, kašlju, izbornu preiskušen.

Zanimivo knjigo o „zdravju in razkuževanju“, Vam pošiljam zastonji in poštne prosto. A. C. Hubmann, referent „Lysoform-delavnic“, Dunaj XX. Petraschgassee 4. (—Mosse 44)

obrestuje hranične vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Najfinejši okus zrnaté kave
slastno – dišeče – osvežuječ

Za Velikonoč

se dobi v **zameno za žito najboljša in najlepša moka** v daleč in dobro znanih umetnih mlinih v **Framu**.

**Lešnik Štefan,
Böhm Ivan.**

Somišljeniki! Pridobivajte nove naročnike!

281

209

Upati na

bogato žetev

sme samo oni, ki je dobro gnojil. Zemlja zahteva nadomestila za hranilne snovi: kali dušik, fosforovo kislino, katero ji je prejšnja žetev odzvela. Posebno

kali

ne sme nikdar manjkati, kajti izmed vseh hranilnih snovi porabijo rastline največ kalija.

Zdaj je najpripravnejši čas za gnojenje s kalijem

Pojasnila in brošure o porabi umetnih gnojil daje vsak čas brezplačno

Fr. Mulec v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje 14.

Vaš želodec

slabo prebavlja; ne počutite se dobro.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujocih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odraja in odstranjuje posledice nezmrnosti, napacne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilno tvoritev kislin in krčevito bolest, sredstvo, ki vse to ublaži all pa odstrani, je „Dr Rosa-Balsam za želodec“ iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

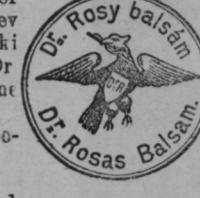
Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo po

stavno dolečeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se poslje naprej K 1:50, sa poslje mala steklenica, za K 4:70 dve veliki steklenici, za 8 K širi velike, za 22 K širi najst velikih steklenic franko na vse postaje avstre ogrske monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro Ogrske.

Izdelovalec in **B. Fragner**, lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Najboljša svetovna barva za brke in lase je „Karsi“

uradno preizkušen, prosta strupa reizpljive, svetlo rujava temno rojava in srna. K 4:—. Razpošiljalica K. Mme Thérèse, Dunaj VIII. Lerhengasse 25. 51

500 kron

Vam plačem, aki moj uničevalci korenin „Ria-mazile“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde kože v treh dneh brez bolečine ne odpri. Cena ene posodice z garancijo skim pismom eno kruno. 224

N. Kemeny, Kašova
L poštni predal 12/76 (Ogrska).

Iščem dobro idočo pekarijo na deželi ali v mestu do 1. aprila pod naslovom „poštno ležete, Maribor štev. 9“.

Hiša v dobrem stanu, zraven vrt, veranda, mizarski obrt na Sp. Štajerskem, v večjem trgu, brez konkurenca, se proda za 8000 kron. Kje, pove upravnštvo. 217

Proda se takoj rodovitno posestvo v občini sv. Jakob, meri 5 orakov, poslopje je novo z opeko (fazliegel) krito. 2000 K ostane knjiženo, lahki plačilni pogoji. Kdor mi kupca pridelje, dobi 50 K nagrade. Več pove lastnik Ludvik Dolajš, posestnik Sv. Jakob v Sl. goricih. 199

Udešaca, ki ima veselje do čevljarske obrti sprejme takoj Trost Anton, čevlj. mojster, Maribor, Stolna ulica. 198

**Cepljeno trsje in
kluči.**

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino ameriških trt na prodaj. Seznam trt: pošip, rulandec b., silvanec, žlahtina, rudeča in bela, ranfol, portug zec, velelinec, laški rizling, kapčina, muškat silvanec. Več tisoč korenjakov. Riparia Port., Vitis Salinis, Montikola in klučev. Velika množina Riparia Portalis Monticola. Cena po dogovoru. Janez Verbnjak, trdnica Breg pri Ptaju. 177

Pezor kovač! V Šegi pri Poljčanah se je rudokop zopet otvoril. Dobi se premog za kovače po tri krone meterski stot. Matija Babšek, posestnik v Šegi. 202

Franc Petan, trgovec v Sromljah, potrebuje trgovskega pomočnika, ki je več manufaktorne in šperceriske stroke. Opozarja se na treznost in poštenost. Ponudbe do 1. marca 1913. 177

Zelo lepo pesestvo, krog 22 orakov, lep gozd, trgniki z samo sladko kromo, 400 žlahtnih sadnih dreves, novonasajen že rodeč vignograd, njive, lepa hiša in gospodarska poslopja itd.; viničarna v bližini Poljčan se proda. Pojasnila daje Albin Bellag v Poljčanah. 227

Neobhodno potrebno je varovanje
vsake rane, aki naj ne nastane vsled infekcije iz nje težko ločiiva rana.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zacepljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Ena pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3:16 se pošljejo 4 pušice za 7 K, po deset pušic poštne prosto na vsako postajo avstrijske monarhije.

**Pozor na ime izdelka, izdelovalatelja, cene in
varstveno znamko. Pristoj je po 70 vin.**

Izdelovalci in **B. Fragner**, lekarnar in dvor. zal. glavni začetnik v Mariboru: W. A. König, Fried. Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom naznanjam, da imam več tisoč najbolj priznanih prvih vrst na prodaj in sicer: Žlahtina (Gutedel), laški rilček, šipon (mozler) in zmešane vrste. Vse trte se cepljene na Rip. Portalis in dobro vkoreninjene ter popolnoma zaraščene, za kar se jamči. Cena trtam ja po dogovoru. Oglasiti se je ustmeno pri Francu Slodnjak, trnarju, pošta Juršinci pri Ptaju. 229

Alojzij Pinter

trgovec pri farni cerkvi vabi Slov. Bistrico in celi njeni okraj na kupovanje raznovrstnega semena kakor: zanesljivo štajersko deteljno, lucerno, travno seme, peso, repo, korenje, salato, pravo in svinjsko cikorijo lepi težki beli oves za seme itd.

Nadalje: galico, brizgalnice, škarje, žage, motike, lopate, kose, vile, grablje, srpe itd.

Tomaževno žlindro, kajnita, kalijeva soli ima celi vagon v zalogi, zato po najnižji ceni. To je pač danes za poljedelstvo in zboljšanje travnikov naj bolj potrebno in koristno sredstvo zato se ga proda vedno več. Tudi vsake vrste redilnih snovi za živilo in svinje, kakor „Lukulus“, redilni praški itd., pa tudi vsako drugo železno blago se dobi najboljše pri Alojziju Pinter v Slov. Bistrici.

Pozor!

Podpisani uljudno naznanjam slav. občinstvu, da zaradi preselitve prostovoljno razprodajam od danes naprej

vso železo in železno blago.

Najboljša prilika po ceni kupiti osobito: železo za vozove, sklepno železje za stavbe, traverze pluge, plužni deli, slamoreznice, žica in eveci, različni deli za štedilnike in vsakovrstna posoda, motike, lopate, orodje za rokodelce itd. Vse pod lastno ceno.

Proda se tudi hiša na trgu.

Z odličnim spoštovanjem

A. Huber-Lentz,
Ljutomer.